PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LV Nr. 13 535 | Joi 27 februarie 1986 | 6 PAGINI — 50 BANI

ORIENTĂRILE ȘI SARCINILE SUBLINIATE DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU — LA BAZA ACTIVITĂȚII PENTRU CREȘTEREA PUTERNICĂ A PRODUCȚIEI AGRICOLE

Programul privind dezvoltarea transportului cu atelaje și tractoare cu remorci în vederea reducerii transportului auto în perioada 1986–1990

PAGINA A III-A

TRIBUNA DEMOCRAȚIEI

școală de educație civică, izvor de propuneri și inițiative gospodărești

Izvor viu de idei, propuneri și inițiative, indemn mobilizator la faptă pentru obște, **„Tribuna democrației" — adevărată „agoră socialistă", instituită din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu** — se bucură de un larg ecou în rindurile cetățenilor de la orașe și sate. Sub egida consiliilor locale ale F.D.U.S., în cadrul acestei largi instituții democratice au loc periodic întîlniri ale cetățenilor cu activiști de partid și de stat, cu deputați, cu cadre din economie și din alte domenii; în dialogurile publice fertile, ce se desfășoară cu acest prilej, autoritățile dau răspunsuri la întrebările cetățenilor și elucidează diverse probleme privind aplicarea legilor sau înfăptuirea programelor de activități în profil teritorial, se fac sugestii constructive, se conturează măsuri efective și angajamente concrete privind participarea cetățenilor la acțiunile de interes obștesc, se stabilesc responsabilități precise pentru îndeplinirea celor hotărîte.

Cum era firesc și de așteptat, de la an la an s-a conturat mai limpede rolul „Tribunei democrației", s-a lărgit aria sa tematică, au fost definite mai precis modalitățile concrete de desfășurare a dezbaterilor sale. Succesul de ansamblu al acestei originale forme de democratism socialist s-a concretizat în numeroase înfăptuiri din mai toate județele și localitățile țării — realizări gospodărești edilitare în cele mai diferite domenii, care au determinat reale progrese economico-sociale. În cadrul acestui proces s-au acumulat și cristalizat multiple **experiențe pozitive în organizarea „Tribunei democrației" de către consiliile F.D.U.S., cît și în creșterea popularității ei.** Sînt experiențe interesante și eficiente — demne de preluat și generalizat. Cetățenii — din mediul urban, din mediul rural — apreciază cum se cuvine această formă de dialog în care pot discuta orice problemă privind viața obștii, în care sînt consultați asupra celor mai stringente și importante sarcini și cerințe de larg interes civic, în care își spun cuvîntul și concretizează acțiunile necesare de întreprins. „Tribuna democrației" se dovedește, în acest fel, nu numai un loc în care se discută, se ridică și se rezolvă probleme, ci și o **școală de educație civică socialistă; oamenii învață să aprecieze și să judece la nivelul interesului general — și să acționeze în numele acestuia.**

O serie de constatări directe făcute în ultima vreme în diferite județe, convorbirile purtate cu cetățeni și diverși factori locali scot însă în relief că — pe lîngă realizările notabile înregistrate în numeroase localități în privința **afirmării și eficienței „Tribunei"** — și-au făcut loc și persistă unele neîmpliniri sau deficiențe în organizarea și desfășurarea acestor foruri publice.

Fenomenul cel mai răspîndit îl reprezintă **lipsa de ritmicitate** — practic, nerespectarea indicației inițiale ca în fiecare localitate să se convoace **lunar** „Tribuna democrației". Sînt cazuri cînd aceasta se organizează nu o dată pe lună, ci trimestrial, chiar semestrial sau cine știe cînd. Nu e vorba numai de sate (unde, desigur, în toiul campaniilor nu prea este timp pentru asemenea adunări), ci și de cartiere sau orașe — unde s-ar găsi timp suficient pentru discutarea unor probleme care-i preocupă și îi interesează pe cetățeni. Așa se face că întîlnești oameni care, întrebați despre „Tribuna democrației", își amintesc cu greu cînd au fost invitați ultima dată la o asemenea adunare.

De ce se organizează sporadic „Tribuna democrației" în unele sate, cartiere sau orașe? Pentru că — se motivează deseori — nu prea ar exista timp; sarcini multe, curente și permanente ar angrena forțele locale fără a le lăsa răgazul și disponibilitățile necesare realizării și a acestei activități lunare. Este o optică eronată, fiindcă organizarea sistematică a „Tribunei democrației" ar facilita tocmai rezolvarea lesnicioasă, împreună cu cetățenii, a unor sarcini grele care covîrșesc. Neprocedînd astfel, organele locale respective se privează singure de o posibilitate de descongestionare a propriei agende de lucru, de un mijloc eficient de soluționare colectivă a problemelor, care, altfel, cer timp mult și multă forță de muncă. În fond, acest mod greșit de a judeca exprimă existența și persistența unui cerc închis, steril, din care cu greu se poate ieși: din lipsă de timp nu se organizează tribune publice; neorganizînd aceste acțiuni, factorii în cauză se aglomerează cu sarcini și intră în... criză de timp.

O cerință importantă în privința „Tribunei democrației" este și necesitatea păstrării **profilului specific, neconfundarea ei cu alte acțiuni,** ale

Gheorghe MITROI

(Continuare în pag. a IV-a)

Foto: Sandu Cristian

Raport muncitoresc în întrecere

Producție fizică peste prevederi

BRĂILA

Un număr de 25 de unități economice brăilene au realizat, în devans, planul aferent primelor două luni ale anului în curs la producția-marfă industrială. Se evidențiază în mod deosebit colectivele muncitorești de la Combinatul de fibre, celuloză și hîrtie, antreprizа de construcții-montaj și reparații în industria chimică, întreprinderea „Lamjnorul", trustul antreprizа generală de construcții industriale, întreprinderea de confecții. Prin eforturile depuse pentru realizarea sarcinilor ce le revin din programul suplimentar sînt create condițiile obținerii, pînă la sfîrșitul lunii februarie, a unor producții peste prevederi în valoare de 56 milioane lei. **(Candiano Priceputu,** corespondentul „Scînteii").

DOLJ

În spiritul sarcinilor și orientărilor date de secretarul general al partidului, în toate unitățile industriale din județul Dolj se acționează cu spirit de răspundere în vederea realizării programului de producție suplimentară pe acest an. Astfel, în cea mai mare întreprindere — „Electroputere" — planul de producție la zi a fost depășit cu aproape 7 milioane lei, livrîndu-se peste prevederi aparataj electric de înaltă tensiune, motoare electrice și transformatoare de putere. Fruntașe în întrecerea socialistă ce se desfășoară sub genericul „Mai mult, mai bine, mai repede!" sînt și întreprinderile de celule electrice prefabricate și mecanică Băilești, cea de tractoare și mașini agricole Craiova, Întreprinderea de transformatoare și motoare electrice Filiași, care au livrat suplimentar produse de primă importanță pentru economia națională și pentru export. **(Nicolae Băbălău,** corespondentul „Scînteii").

MUREȘ

În județul Mureș se desfășoară, ca pretutindeni în țară, o amplă și însuflețitoare întrecere pentru realizarea și depășirea planului producției fizice la fiecare sortiment. Ca rezultat al eforturilor stăruitoare depuse pentru modernizarea continuă a proceselor de producție și aplicării unor valoroase inițiative muncitorești, chimiștii, electroniștii, constructorii de mașini și lucrătorii din alte sectoare ale industriei județului au realizat, în perioada care a trecut din acest an, peste sarcinile de plan, produse ale industriei electrotehnice și de mecanică fină în valoare de aproape 50 milioane lei, 7 000 tone carbid, 5 250 tone amoniac de sinteză, 1,2 milioane cărămizi și blocuri ceramice, 3 654 tone îngrășăminte chimice, ceramică fină menaj, în valoare de 4 milioane lei, precum și însemnate cantități de prefabricate din beton armat și alte produse utile economiei. Este de remarcat că aceste sporuri de producție au fost realizate, în cea mai mare parte, pe seama creșterii productivității muncii. **(Gheorghe Giurgiu,** corespondentul „Scînteii").

SIBIU

De la începutul anului și pînă acum, colectivele muncitorești din industria municipiului Sibiu au realizat importante cantități de produse peste prevederile planului. Potrivit preliminărilor, s-au creat condiții pentru îndeplinirea, pînă la sfîrșitul lunii februarie, a angajamentului asumat, care este mai mare decît sarcina din planul producției suplimentare. Pînă acum, realizările s-au materializat în livrarea de utilaje și instalații pentru diferite ramuri ale economiei naționale, produse de mecanică fină, cherestea, țesături din lînă și tip lînă, confecții și altele. **(Ion Onuc Nemeș,** corespondentul „Scînteii").

VASLUI

Aplicînd în viață indicațiile și orientările secretarului general al partidului, oamenii muncii din industria județului Vaslui acționează susținut, cu înaltă răspundere și dăruire, pentru îndeplinirea planului la toți indicatorii economici și a sarcinilor ce le revin din programul suplimentar de producție industrială în acest prim an al actualului cincinal. Ca urmare a înfăptuirii unui complex program de măsuri, a unei mai bune organizări și utilizări a timpului de lucru și a utilajelor din dotare, a innoirii și modernizării produselor, colectivele din 31 de unități economice vasluiene raportează îndeplinirea înainte de termen a planului la producția-marfă industrială pe primele două luni. Pînă la finele lunii februarie, aceste harnice colective muncitorești, între care cu cele mai mari realizări se înscriu cele de la întreprinderile de materiale izolatoare, „Textila" și Combinatul de fire sintetice din Vaslui, de produse abrazive, de rulmenți, de elemente pneumatice și aparate de măsură Birlad, Fabrica de utilaj tehnologic complex Huși și altele, vor livra suplimentar o producție-marfă industrială în valoare de 65 milioane lei. De remarcat că întregul spor de producție va fi obținut pe seama creșterii productivității muncii și în condițiile încadrării stricte în normele de consum material și energetic. **(Petru Necula,** corespondentul „Scînteii").

BIHOR: Ritm accelerat de lucru pe șantierul termocentralei Oradea

În imediata vecinătate a municipiului Oradea se înalță o nouă termocentrală pe lignit, primele capacități urmînd să fie racordate la sistemul energetic în cursul acestui an. Accelerarea ritmului de execuție constituie, asadar, o cerință de prim ordin. De aceea, pe șantierul termocentralei au fost concentrate eficient sporite de constructori și montori, o puternică mobilizare de forțe asigurîndu-se în prezent la montarea echipamentelor în gospodăria de cărbune, la execuția unor lucrări de structură în sala de turbine și la montarea sistemului de subpresiune la cazanul nr. 1. **În fotografie,** formația de lăcătuși sudori condusă de Ioan Suteu asamblează buncărele pentru cel de-al treilea bloc energetic. **(Ioan Laza,** corespondentul „Scînteii").

PAȘCANI

Prospețime și vigoare urbanistică

Pașcani, cunoscutul centru feroviar, a devenit, datorită orientărilor și indicațiilor date de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu prilejul celor cinci vizite de lucru făcute aici de-a lungul anilor, un oraș modern, dinamic, cu o industrie dezvoltată.

Argumentele? Ne-am propus să le aflăm de la primarul localității, tovarășul Nicolae Rățoi. Dar nu l-am găsit la sediu, ci pe șantierul centrului civic, preocupat, împreună cu o comisie, de trasarea exactă a Străzii Mari, pe care ne-o și prezintă: „De-a lungul ei vor fi ridicate numeroase alte blocuri noi cu confort îmbunătățit, cu cele mai frumoase spații comerciale și de servicii la parter; apoi, aici în dreapta, va fi casa de cultură orășenească, o «bijuterie» polivalentă. Iată, dincolo de artera industriilor, piața agroalimentară este aproape gata".

Își întrerupe însă explicațiile, antrenîndu-se într-un dialog gospodăresc cu un grup de cetățeni veniți să-l caute. „Audiențe" pe care primarul le-a instituit la fața locului, nu în birou. „Ne-am propus să dăm rezolvări operative, nu amînăm, nu facem procese-verbale să ne acoperim de hîrtii" — ne spune el. L-am rugat deci să ne considere și pe noi „la audiențe" și să ne prezinte în continuare orașul.

Așa aflăm că frumoasa așezare de pe Siret dăinuie de secole. Cea mai veche este partea denumită Vatra, atestată fiind din 1453 printr-un zapis al cancelariei domnești de la Suceava. Sadoveanu, născut aici, își amintea, în „Istoria pe scurt a tîrgului Pașcani", că pe timpul copilăriei sale orașul era „o îngrămădire de căsuțe sărăcăcioase". Oamenii, cei mai mulți, se adunaseră să locuiască în jurul gării, de îndată ce aceasta s-a inaugurat o dată cu calea ferată Itcani — Pașcani — Roman, în 1869. Și tot în același an au apărut Atelierele C.F.R., iar ceva mai tîrziu și depoul de locomotive. În scurtă vreme s-a constituit aici un puternic nucleu muncitoresc, revoluționar.

Ultimul război mondial a fost distrugător și pentru Pașcani. „Multe orașe din Moldova au fost năruite de război. Dar în fruntea tuturor stă Pașcanii. E ras de pe fața pămîntului. Tîrgul e asemenea unui cuptor care nu s-a răcit de tot (...). E senzația acută a unui gol imens" — nota Geo Bogza. Atunci, în 1945, reveniseră în acest loc doar cîteva mii de locuitori. La chemarea partidului, ei au pornit să renască din ruine orașul distrus. Cu dîrzenie, cu eroism muncitoresc au reconstruit atelierele, depoul, gara, orașul, strada cu strada.

Privim, de pe scările elegant tăiate care unesc astăzi orașul „de jos", din jurul gării, de orașul „din deal". Noua configurație urbanistică sugerează un impresionant arc peste timp. Zeci și zeci de blocuri, într-o tratare arhitecturală aparte; multe cu șarpantă la acoperiș. Iată și grupul de școli profesionale și liceul Atelierelor C.F.R. (azi o modernă întreprindere de reparat material rulant), alte școli generale, grădinițe și cămine de copii. Un oraș al tinereții! Prin mijloc, venind maiestuos spre trepte, s-a construit un bulevard pietonal. Aspectul deosebit de atrăgător al acestui „Corso" se întregește cu armonia noilor blocuri atît din orașul „de jos", cît și din cel „din deal", unde se înalță și un modern hotel cu ceas electronic pe frontispiciu. Noua zestre edilitar-gospodărească a ajuns la circa 10 000 apartamente construite în ultimii 20 de ani.

— S-a dezvoltat intens și încă se mai dezvoltă orașul nostru — comentează primarul — pentru că a crescut substanțial numărul locuitorilor săi, la aproape 40 000, ca urmare a creării a numeroase locuri de muncă și în alte industrii, alături de cele „ceferiste", tradiționale la noi. Vizitele de lucru făcute de secretarul general al partidului au jalonat succesiv noile etape de dezvoltare ale orașului, avînd în centrul lor creșterea necontenită a puterii economice. Înțeleapta politică promovată consecvent de partid, a înfloririi tuturor zonelor și localităților patriei, s-a materializat la Pașcani prin înființarea unor întreprinderi moderne, echipate cu utilaje de mare tehnicitate, de înalt randament: o întreprindere de perdele și tricotaje, devenită recent „Erou al Muncii Socialiste", o „Integrată" de țesături subțiri din in, o întreprindere a zahărului, printre cele mai mari din țară, o unitate de scule și accesorii speciale, cea mai tînără căreia, cu prilejul vizitei de lucru a secretarului general al partidului, i s-a indicat să amplifice procesul de fabricație a sculelor și accesoriilor de mare precizie.

Pașcani — pornit de la un simplu „nod de cale ferată" — se afirmă astăzi ca o așezare modernă, pe măsura epocii noastre.

Manole CORCACI
corespondentul „Scînteii"

INVENȚIILE ȘI INOVAȚIILE — catalizatori ai progresului tehnic

În amplul proces de promovare a noului, a gîndirii tehnice originale, un rol important revine activității de invenții și inovații. Roade ale muncii de cercetare, invențiile și inovațiile constituie cea mai înaltă expresie a creativității științifice și tehnice în ceea ce are ea mai autentic și esențial. Poporul român dintotdeauna a dat dovadă de ingeniozitate tehnică, a numărat multe minți iscoditoare ale căror idei și-au păstrat pînă azi valabilitatea, înscrindu-se drept contribuții de seamă la zestrea de progres și inteligență a omenirii, dovezi limpezi că oamenii acestui pămînt au știut să lupte pentru nou, căutîndu-l, găsindu-l și aplicîndu-l cu talent și tulburătoare perseverență.

Nicicînd însă, în istoria țării noastre, creația științifică și tehnică nu s-a bucurat de mai multă cinstire, n-a beneficiat de mai bune condiții de activitate și afirmare ca în anii socialismului și, mai cu seamă, în ultimii 20 de ani care s-au scurs de la Congresul al IX-lea, de cînd în fruntea partidului și statului nostru se află tovarășul Nicolae Ceaușescu. Tocmai de aceea, această perioadă din istoria modernă a României reprezintă și intervalul de timp în care știința și, implicit, activitatea de invenții și inovații au marcat progrese fără precedent, contribuind nemijlocit la mersul înainte al societății.

Aplicarea politicii partidului și statului nostru în domeniul investițiilor și a celorlalte forme de producție industrială este coordonată de Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie — condus, cu înaltă competență, de tovarășa Elena Ceaușescu, savant de largă recunoaștere și prețuire internațională, ea însăși autor a nenumărate și valoroase brevete de invenții.

Perioada ultimelor două decenii relevă o activitate susținută în domeniul muncii de invenții și în institutele de învățămînt superior, unde cadrele didactice, ridicînd pe un plan superior îndelungata tradiție existentă în acest domeniu, au făcut dovada unei activități neobosite de depistare a noului pe care să-l pună în slujba omului, a bunăstării sale. Dacă într-o instituție de învățămînt superior unde baza procesului didactic este cercetarea științifică, în sensul pe care îl afirma un mare profesor, și anume ca fiecare cadru didactic să fie un creator de știință sau să se străduiască a fi, la fel și **invenția și inovația fac parte din activitatea permanentă a tuturor cadrelor didactice sau ar trebui să facă parte.** Tocmai în legătură cu această necesitate permiteți-mi să fac cîteva considerații.

Cercetarea științifică presupune existența noului, element comun cu inovația și invenția și totodată parte esențială a procesului de creație. Cu toată legătura strînsă a acestor activități, se constată adesea o puternică neconcordanță între activitatea științifică susținută și de nivel și invențiile și inovațiile ce iau formele

ȘTIINȚA
în confruntare creatoare cu cerințele economiei

oficiale consacrate. Altfel spus, o mare parte a invențiilor și inovațiilor rămîn la nivel de posibilitate, fără a se transforma în realitate sau reprezintă o realitate necuprinsă în formele oficiale.

Cercetări efectuate asupra cauzelor succeselor și insucceselor în inovarea tehnologică, în aplicarea brevetelor de invenții scot la iveală prezența frecventă a unor factori asupra cărora aș dori să insist în cele ce urmează.

Orientarea spre cerințele beneficiarilor este unul dintre acestea. Pentru ca o invenție să devină inovare tehnologică, ea trebuie să aibă succes la beneficiari, să reprezinte răspunsul la o comandă sau necesitate socială. Legarea cercetării și dezvoltării de activitatea de marketing trebuie astfel făcută încît să nu devină una din cele mai serioase bariere practice în calea inovării tehnologice de succes. Un sondaj de opinie în rîndul a 175 directori în probleme de cercetare, pe domenii tehnologice de vîrf, care au urmat cursuri de inventică la Universitatea din Bradford, a pus în evidență că una din barierele majore în calea inovării o constituie comunicarea sau relațiile lor cu activitatea de marketing, cu conducătorii acestei activități. Și aceasta deoarece tehnologul se privește pe sine ca pe un profesionist mai curînd decît ca un om de afaceri, el se apropie mai curînd de profesioniștii din alte întreprinderi decît de economiștii din propria întreprindere.

Unii cercetători ai domeniului apreciază că valorile activității desfășurate de economiști sînt negate de către unii ingineri. Îmbunătățiri în ridicarea acestor bariere în învățămîntul nostru superior se fac prin apropierea celor două specialități, inginerul făcînd în anii 4—5 cursuri cu caracter economic — organizarea și conducerea întreprinderilor, sisteme informatice și analiza activității economice — care ocupă o pondere importantă în planurile de învățămînt. La fel și în pregătirea economistului în facultate există cursuri cu caracter tehnic, a căror pondere ar trebui să crească pentru a facilita dialogul care trebuie să se instaureze între ei și întreprinderile în care trebuie să colaboreze după terminarea facultății. Tocmai de aceea proiectele de diplomă ale absolvenților politehnicii conțin și un capitol de analiză a eficienței economice la introducerea în fabricație a produsului proiectat, capitol care poartă viza titularului cursului de organizarea și conducerea întreprinderilor. Unii autori recomandă, în același scop, mișcarea de personal

Prof. univ. dr. George RULEA
Institutul politehnic București

(Continuare în pag. a II-a)

Condiții superioare de asistență medicală a mamei și copilului

În spiritul grijii statornice acordate familiei de partidul și statul nostru

„Omul este măsura tuturor lucrurilor..."; iată un străvechi dicton cu largi semnificații actuale în societatea noastră socialistă, orînduire al cărei obiectiv fundamental este omul, satisfacerea tot mai deplină a nevoilor sale materiale și spirituale, fericirea și împlinirea sa.

Pentru înfăptuirea unor asemenea nobile țeluri, pentru dezvoltarea necontenită a țării este necesar, așa cum a arătat în repetate rînduri tovarășul Nicolae Ceaușescu, să se mențină și să sporească vigoarea, tinerețea și sănătatea poporului. Acestea sînt cerințe obiective ale vieții, ale progresului societății, sînt comandamente înalt patriotice, înalt umanitare. Ceea ce demonstrează, cu puterea faptelor, că politica partidului de stimulare a natalității este profund științifică, pusă în slujba omului și societății noastre.

În acest cadru, elementul cel mai important îl constituie, desigur, **existența unei puternice și diversificate baze materiale sanitare, cu un înalt nivel de dotare.** În actuala sa formă de organizare și funcționare, rețeaua sanitară dă posibilitatea — și impune acest lucru — ca, practic, **toate nașterile din țara noastră** să **aibă loc în maternități,** sub o atentă și competentă îngrijire. Este o realizare de cea mai mare însemnătate, care relevă, prin ea însăși, răspunderea cu care societatea noastră ocrotește mama, nașterea tinerelor vlăstare ale vieții. La aceasta adăugăm densa rețea de **dispensare, de policlinici, de unități spitalicești cu profile de ginecologie, obstetrică și pediatrie.** Se cuvine să mai amintim că în România funcționează și un **institut specializat,** Institutul pentru ocrotirea mamei și copilului. De curînd, acesta și-a reorganizat activitatea, repartizînd întregul personal de care dispune în județele cu indicatori demografici deficitari, pentru cercetarea proceselor respective și îmbunătățirea activității de asistență.

În evoluția corespunzătoare a indicatorilor demografici un rol important revine sectorului sanitar pe linia **acordării asistenței de specialitate mamei și copilului.** Legea sanitară instituie răspunderi concrete pentru personalul medico-sanitar și unitățile sanitare în legătură cu **supravegherea medicală a femeii încă din perioada de graviditate.** Se știe că pentru a aduce pe lume copii sănătoși și vigurași, pentru ca sarcina să se dezvolte în bune condiții, femeia trebuie să fie ea însăși în primul rînd sănătoasă. Aceasta este rațiunea pentru care se fac **controale periodice,** cuprinzînd atît femeile din mediul urban, din întreprinderi și instituții, cît și cele din mediul rural, fiind deosebit de important ca starea de sănătate a femeii să fie cunoscută încă din primele zile de graviditate.

Pe timpul dezvoltării sarcinii, medicii, cadrele medii de specialitate **urmăresc periodic modul în care se desfășoară starea de graviditate,** luînd măsuri de îmbunătățire a evoluției sale. O atenție deosebită se acordă femeilor care prezintă diferite afecțiuni asociate sarcinii și care beneficiază de consultații interdisciplinare, acordate de specialiști de cea mai înaltă pregătire. Evident că protecția din punct de vedere medical a femeii însărcinate primează, dar se are în vedere și starea de sănătate a celorlalți membri de familie, pentru că și de aceasta, de mediul general familial, depinde într-o accentuată măsură starea de sănătate a viitorului copil.

La externarea din maternitate, nou-născutul este luat în evidență în primele 24 de ore de către dispensarul teritorial și vizitat zilnic, o

I. GEORGESCU

(Continuare în pag. a IV-a)

Noi construcții de locuințe la Suceava — Foto: E. Dichiseanu

SCRISORI ALE OAMENILOR MUNCII ADRESATE CONDUCERII PARTIDULUI

analizate și soluționate în concordanță cu legile țării, cu principiile eticii și echității socialiste, în spiritul grijii față de om

Deplină receptivitate față de o propunere valoroasă

„Studiind cu atenție cuvintarea ținută în fața Consiliului Național al Oamenilor Muncii, am reținut cu emoție și totală aprobare apelul către toți oamenii muncii din industrie de a găsi căi noi, soluții și metode de folosire a resurselor secundare recicelabile, potrivit cerințelor de materii prime ale economiei naționale" — se afirma la începutul unei scrisori adresate tovarășului Nicolae Ceaușescu de către maistrul Emil Băcanu, de la I.A. Pitești. „Vă raportez cu profundă satisfacție muncitorească, comunistă, continua autorul, că am reușit, cu sprijinul conducerii secției reparații capitale și compartimentului mecano-energetic, realizarea și introducerea în circuitul productiv a procedeului de reciclare integrală a șpanurilor de metale neferoase, prin placarea termică pe bucși de oțel". Scrisoarea arăta că prin acest procedeu se obține o mare economie de materiale neferoase — în mod deosebit, la aliajele cuprului pe bază de staniu (de pînă la 83 la sută, în funcție de diametrul pieselor și grosimea stratului de placare). Procedeul a fost experimentat în fața mai multor specialiști și a conducerii secției și compartimentului, care au hotărît să fie introdus în circuitul productiv.

Autorul scrisorii solicita secretarului general al partidului nostru sprijin pentru ca, după ce procedeul va fi analizat amănunțit de organe competente la nivel central, să fie generalizat în economia națională, date fiind avantajele sale. În sprijinul acestei afirmații, autorul dădea exemple care demonstrau, concret, superioritatea procedeului, economiile substanțiale de bronz realizabile.

Scrisoarea a fost repartizată spre soluționare Consiliului Central de Control Muncitoresc al Activității Economice și Sociale. În raportul de cercetare se subliniază că Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci a înregistrat ca invenție procedeul prezentat de petent. Un număr de specialiști din institutele de cercetări și proiectări ale ministerelor constructoare de mașini au asistat la o demonstrație practică a procedeului de placare efectuată de autor, care a confirmat utilitatea și eficiența aplicării acestei tehnologii.

Conducerea Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini a stabilit ca institutele de proiectări să întocmească un nomenclator al reperelor care se pretează la acest procedeu și un program de aplicare la scară industrială a tehnologiei respective. În raportul de cercetare se mai subliniază că Direcția tehnică a Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini s-a angajat să organizeze periodic demonstrații practice și cu alte invenții valoroase, a căror aplicare ar putea să conducă la obținerea unor rezultate economice superioare.

Măsuri ferme pentru îmbunătățirea activității în stațiunile viticole

O amplă scrisoare adresată tovarășului Nicolae Ceaușescu semnala că la Stațiunea de cercetare și producție vitivinicolă Iași nu se respectă dispozițiile legale, iar directorul stațiunii, precum și alte persoane din cadrul unității comit abuzuri care afectează dezvoltarea unității și lezează avutul obștesc. Autorul scrisorii, care relata, în sprijinul afirmației sale, o seamă de fapte și date concrete, susținea că despre aceste probleme ar fi fost informate și organele locale, dar că nu s-au luat măsurile cuvenite.

La indicația tovarășului Nicolae Ceaușescu, scrisoarea a fost dată spre rezolvare prim viceprim-ministrului de resort al guvernului, secretarului Comitetului Central al P.C.R. care se ocupă de acest domeniu, președintelui Curții Superioare de Control Financiar. De asemenea, la cercetări au participat activiști de partid și specialiști de la organele centrale de stat.

Raportul de cercetare întocmit precizează că unele dintre aspectele sesizate se confirmă. Astfel, în anii 1983—1985 s-au plantat 2,57 ha cu vie fără autorizație și s-a defrișat o suprafață de 4,40 hectare cu vie pe rod, fără a exista aprobarea legală. De asemenea, în perioada 1981—1982 s-a defrișat fără aprobări o plantație pomicolă de meri și peri, însumînd mai bine de 12 hectare (din care doar circa 9 hectare plantații au fost evidențiate ca mijloace fixe, restul nefiind înregistrate).

Atrage atenția faptul că în cadrul stațiunii s-au comis și alte illegalități — unele deformînd datele reale ale producției obținute la hectar, personalul unității sporindu-și în acest mod, nejustificat, veniturile. După cum se subliniază în raportul de cercetare, în perioada 1982—1984 stațiunea a folosit, în cadrul celor două ferme de producție a strugurilor, suprafețe de vii cu 40 hectare mai mari decît cele prevăzute în plan; în aceste condiții, coeficientul îndeplinirii planului la struguri a apărut în mod artificial majorat, personalul stațiunii beneficiind de retribuții cu peste 350 000 lei mai mari față de cele cuvenite, sumă care urmează a fi recuperată potrivit legii. S-a confirmat faptul că în cadrul stațiunii s-a creat o lipsă în gestiune de peste 116 000 sticle goale, precum și a circa 360 litri vin, în timp ce la alte băuturi s-au înregistrat plusuri de 64 000 lei. În răspuns se arată și faptul că s-a constatat că prin cantina întreprinderii s-au adus, contrar dispozițiilor legale, pe bază de relații directe ale directorului stațiunii, mari cantități de produse care au fost valorificate în cea mai mare parte la diferite persoane.

După cum rezultă din raportul de cercetare, în timpul controlului au fost luate măsuri pentru înlăturarea lipsurilor constatate, pentru recuperarea pagubelor și a retribuțiilor încasate necuvenit; totodată, s-a dispus scoaterea din funcție a directorului stațiunii, sancționarea inginerului-șef și a contabilului-șef. Cîteva cazuri de natură penală au fost înaintate organelor respective de cercetare.

În vederea îmbunătățirii activității în toate stațiunile de cercetare și producție vitipomicole, pe baza propunerilor preconizate în raportul de cercetare, conducerea partidului a aprobat un ansamblu de măsuri care includ, între altele, efectuarea de măsurători a suprafețelor de teren existente la toate stațiunile; reducerea suprafețelor destinate plantațiilor biologice și celor producătoare de corzi-altoi și nominalizarea distinctă a acestora în plan; verificarea retribuțiilor acordate personalului din stațiuni în anii 1982—1984; dezbaterea concluziilor cercetării de la stațiunea Iași cu cadrele de conducere din toate stațiunile vitivinicole; elaborarea unui program de măsuri de îmbunătățire a activității stațiunilor sub toate aspectele.

Maximă eficiență la lucrările de îmbunătățiri funciare

Întreprinderea de execuție și exploatare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare din Covasna a executat în unele locuri din județ lucrări de desecare, drenaj și combatere a eroziunii solului de calitate necorespunzătoare — se afirma într-o scrisoare adresată tovarășului Nicolae Ceaușescu. Autorul mai susținea că o parte din utilajele din dotare, ca și unele mijloace de transport ar fi fost folosite pentru efectuarea de lucrări la diverse persoane, cu combustibilul statului, iar conducerea întreprinderii n-ar urmări îndeplinirea sarcinilor de producție.

Așa cum a indicat secretarul general al partidului, scrisoarea a fost repartizată spre rezolvare prim viceprim-ministrului de resort al guvernului. Din verificările efectuate de activiști de partid și de stat a rezultat că multe afirmații nu se confirmă. Analizîndu-se situația de la unitățile beneficiare (C.A.P. și I.A.S.) din zona Virghiș-Augustin — Aita Mare, unde s-au executat lucrări de desecări, de combatere a eroziunii solului și de regularizare a văii, a rezultat că, în funcție de configurația terenului și cerințele beneficiarilor, s-a renunțat la unele lucrări și s-au făcut unele suplimentare. Toate modificările au fost făcute însă cu aprobarea proiectantului și în scopul de a se asigura o eficiență mai mare sistemului în ansamblu și în cadrul sumelor prevăzute în devizul general — la unele lucrări realizîndu-se chiar economii. Greșeala conducerii întreprinderii constă în lipsa de evidență a documentelor primare — operarea la timp a modificărilor ce s-au făcut și pentru care existau aprobările cuvenite. S-a confirmat faptul că au fost inchiriate utilaje — dar nu unor persoane particulare, ci unor unități economice și din agricultură pentru care s-au încasat sumele legale.

Referindu-se la cea de-a doua lucrare „Combaterea eroziunii solului" în perimetru etalon, după modelul de la Perieni-Vaslui, se menționează că pe 1 513 hectare s-au executat lucrări de bună calitate. La C.A.P. Aita Mare și Căpeni producția globală pe aceste suprafețe s-a dublat în 1984 față de anii anteriori cînd nu fuseseră executate asemenea lucrări.

În concluzie se subliniază că lucrările executate își dovedesc eficiența. Apele freatice s-au retras de pe o suprafață de peste 600 hectare, care au și fost destelenite și în mare parte însămînțate. C.A.P. Aita Mare a realizat 4 000 kg grîu la hectar, față de 2 000 kg în anii anteriori pe suprafețe de aproape 100 ha. S-au stabilit măsuri de concentrare a unor utilaje de mare capacitate pentru curățirea terenului de vegetația specifică de baltă, rogoz-păpuriș etc. și efectuarea de arături adînci pentru ca în 1986 să poată fi cultivată o suprafață și mai mare. În același timp, avîndu-se în vedere neregulile găsite, organele de control au aplicat unele sancțiuni sub forma unor amenzi celor răspunzători, între care directorului, inginerului-șef, contabilului-șef și altor cadre din conducerea brigăzilor sau punctelor de lucru.

Neculai ROȘCA

Cea mai mare termocentrală poate și trebuie să devină și cel mai mare producător de energie

Starea tehnică a instalațiilor și răspunderile proiectanților și ale furnizorilor de utilaje

Ne revine în memorie tînărul de la secția exploatare termomecanică a termocentralei Turceni, care nu cunoștea valoarea instalației la care lucra. El nu era conștient de importanța zestrei tehnice ce i s-a încredințat, dar mai ales de maxima răspundere pe care o avea. Exigență, înaltă conștiință și competență profesională — iată elementele definitorii ce trebuie să caracterizeze pe cei ce lucrează în domeniul energetic. Am prezentat în prima parte a însemnărilor noastre cîteva constatări dintr-o zi din activitatea energeticienilor termocentralei Turceni. Fără îndoială că ea poate fi o zi de excepție sau o zi normală, dar care nu poate să redea cu fidelitate complexitatea problemelor, eforturile sau cauzele unor împliniri. Este și motivul pentru care am continuat investigațiile, procedînd la o analiză cît mai profundă, cu unicul scop de a reține problemele majore, cu adevărat reale de care depinde atingerea obiectivului ca **cea mai mare termocentrală a țării să devină și cel mai mare producător de energie al țării.**

Un lucru este evident că la Turceni se fac eforturi, că sînt mulți cei ce muncesc cu dăruire, cu competență profesională, oameni care uneori nu știu ce este zi sau noapte, ce este oră de masă sau familie. Dar **ce se întîmplă, de fapt, la Turceni? De ce termocentrala nu funcționează corespunzător?** Sînt probleme insolubile? Spunem cu hotărîre, nu! Afirmăm cu tot optimismul că ele **pot fi depășite.** Cum? În primul rînd, prin cunoașterea minuțioasă a lor și apoi printr-o muncă susținută, prin acțiuni de durată pentru aducerea lucrurilor pe făgașul lor normal.

În Comunicatul cu privire la îndeplinirea Planului național unic de dezvoltare economico-socială pe anul 1985 se subliniază că s-au înregistrat mari nerealizări la producția de energie electrică pe bază de cărbune. Unele din acestea sînt datorate și termocentralei Turceni, unde planul a fost îndeplinit numai în proporție de 54 la sută. Puterea medie aflată în funcțiune a reprezentat circa o cincime din puterea instalată. Consumul specific de combustibil a fost depășit cu 122 grame combustibil convențional pe kWh, iar cel propriu de energie cu peste 115 milioane kWh. Deci o situație cu totul necorespunzătoare. Iar de la începutul acestui an și pînă în prezent puterea medie realizată a crescut, dar prea puțin.

Să intrăm însă în miezul problemelor.

Unele deficiențe **pleacă chiar din faza de concepție.** Desigur, termocentrala Turceni este un obiectiv deosebit de complex, proiectarea lui a necesitat contribuția unui număr mare de specialiști din numeroase institute de specialitate. Coordonarea proiectului a fost în sarcina Institutului de studii și proiectări energetice (I.S.P.E.) București. Din analizele tehnice și din experiența de exploatare au apărut unele probleme și anume: asigurarea apei demineralizate și a apei de răcire, capacitatea insuficientă și organizarea gospodăriei de cărbune, evacuarea zgurei și a cenușii.

— Proiectarea unei centrale termoelectrice de asemenea dimensiune constituie și pentru noi o premieră din multe puncte de vedere, precizează ing. Romeo Zbarcea, directorul tehnic al I.S.P.E. Concepția ei a fost determinată, în primul rînd, de ansamblul de echipamente energetice pe care le asigură industria noastră. Experiența de exploatare și analiza detaliată a unor probleme care au apărut au condus la reîndirea unor soluții dintre care unele au fost realizate sau sînt în curs de finalizare. Astfel, a fost mărită capacitatea de tratare pentru obținerea apei demineralizate, care satisface cerințele actuale și ale viitoarei extinderi. Prin finalizarea lucrărilor de la o nouă acumulare hidroenergetică, se va asigura debitul necesar de apă de răcire. Referitor la evacuarea zgurei și cenușii, care în prezent se face în apropierea albiei Jiului, se va realiza printr-o pompare în 2 trepte și se va reuși astfel folosirea depozitului Ceplea, prevăzut în proiectul inițial. În ce privește gospodăria de combustibil, am prezentat o serie de soluții ținînd seama și de condițiile deosebite din iarna trecută, cît și de necesitatea realizării unei mai mari elasticități pe fluxul cărbunelui. De altfel, conducerea partidului a aprobat un program de extindere a capacității depozitelor și de îmbunătățire a schemelor de funcționare. Am aplicat o serie de modernizări, în special la punctele de deversare de pe o bandă pe alta, iar pînă în vara acestui an se va finaliza o alimentare suplimentară pentru creșterea gradului de siguranță. **Permanent, specialiști din institutul nostru sînt prezenți la termocentrală și acordă asistența tehnică necesară.**

Importantă este **urgentarea aplicării soluțiilor adoptate,** realizarea integrală a tuturor măsurilor ce țin de concepția de ansamblu a termocentralei. Există o bogată experiență în proiectarea centralelor electrice, fapt atestat de zecile de termocentrale construite pe întreg cuprinsul țării, com de altfel avem și o bogată experiență și capacitate în realizarea echipamentelor energetice. Să fabrici turbine de 330 MW, cazane de 1 035 tone abur pe oră și o gamă atît de diversă de echipamente, instalații și elemente de automatizări nu este un lucru la îndemîna oricui. Toate acestea atestă capacitatea unei industrii dezvoltate, sînt rodul acumulării unei experiențe și în primul rînd a unei înalte dotări tehnice.

Iată însă că **cele mai mari probleme apar acolo unde utilajele din fluxul tehnologic iau contactul cu cărbunele.** De pildă, morile de cărbune sînt solicitate la maximum, fapt ce determină ca aici să apară și o serie de greutăți. Țineți că o bucată de fier uitată în masa de cărbune și nesesizată (fapt nedorit) pînă în acest punct duce la supra-solicitarea cuplelor hidraulice și a motoarelor de antrenare și, în final, la avarierea ei. Costul reparației este foarte mare — sute de mii lei, dar mai costisitoare este lipsa acestei mori de cărbune din fluxul tehnologic. Un cazan are 6 mori, din care 5 trebuie să fie în funcțiune. Fiecare moară indisponibilă conduce la reducerea puterii cu circa 40—50 MW. Dar nu numai atît. În focarul cazanului nu se realizează parametrii normali și apar dilatări la cazan, care pot conduce la spargeri de țevi și, în final, la scoaterea din exploatare. Desigur, așa cum apreciau specialiștii din întreprindere cauzele spargerii țevilor de la cazan sînt multiple. Un lucru este cert din acest motiv: numai în anul trecut au avut loc 84 de opriri pe o durată totală de aproape 10 000 ore. De multe ori se **lucrează în schemă incompletă,** fără unele agregate auxiliare, fapt ce determină înregistrarea unor reduceri de puteri ale grupurilor energetice. Surprinzător, dar **unele dintre blocurile energetice nu au complete instalații de automatizare,** puțind fi numărate pe degete buclele de reglaj existente și aflate în funcțiune.

În graba punerii în funcțiune a capacităților energetice au fost admise, nejustificat, **o serie de abateri de la configurația completă, conform proiectului,** și absolut necesară. Ne revine în minte situația cazanului de 420 t/h, montat la termocentrala Borzești. Au fost făcute modificări, și mai sînt necesare și altele. Iar pe căi ocolite se fac presiuni pentru omologare, pentru ca apoi să fie efectuate noile modificări. Cine le va plăti? De prea multe ori au fost acceptate astfel de situații păgubitoare.

În același timp, nu rareori se constată că au apărut defecțiuni, dar care se **datoresc unor deficiențe de uzinare a produsului și nu de concepție a lui.** Orice rabat de la calitate în fabrica furnizoare se resimte aici. Specialiștii de la Întreprinderea constructoare de mașini Reșița, care acordă asistență la termocentrală, s-au putut convinge, la fața locului, de unele dintre aceste deficiențe. Conform legii contractelor, unitățile furnizoare în cauză plătesc penalizări, dar care nu ajută cu nimic la producția de energie electrică.

Fără îndoială, în ultima perioadă se constată o grijă sporită pentru calitatea produselor ce se expediază la Turceni. Unele echipamente au fost regîndite conceptional, iar testele de anduranță, în marea lor majoritate, se execută în fabricile furnizoare. La Turceni, din acest punct de vedere al funcționării echipamentelor au fost făcute ample analize care s-au concretizat în planuri de măsuri. A fost aprobat **un program unitar de modernizare și creștere a fiabilității echipamentelor.**

— În cadrul acestor acțiuni, ne spune dr. ing. Florea Beres, directorul Întreprinderii electrocentrale Turceni, se vor întreprinde, cu ocazia reparațiilor capitale planificate ale grupurilor energetice, o serie de măsuri cum ar fi: înlocuirea vaporizatoarelor de la cazane cu țevi cu aripi laminate pentru reducerea spargerilor de țevi; modificarea economizoarelor și parțial a supraîncălzitoarelor finale ale cazanului; îmbunătățirea construcției lagărului fix al morilor de cărbune; montarea unui cîmp suplimentar de electrofiltre la etapa I, îmbunătățirea tehnologiei de fabricație a unor pompe și rotoare ale ventilatoarelor de gaze; completarea schemelor de automatizare ș.a. Prin acest ansamblu de măsuri tehnice se vor crea condiții pentru atingerea parametrilor nominali.

Am completa cele relatate cu faptul că **realizarea integrală a acestui program de modernizare trebuie să constituie o sarcină prioritară a tuturor unităților de cercetare, proiectare, producție din industria construcțiilor de mașini.** Conducerile acestor ministere au datoria să urmărească cu perseverență îndeplinirea la termen a fiecărei măsuri în parte și a întregului program în ansamblul său. Prin aceasta vor fi create condiții ca și la Turceni să fie realizată puterea proiectată.

Un alt aspect pe care vrem să-l aducem în discuție este cel cu privire la **calitatea asistenței tehnice acordate de unitățile furnizoare de echipamente.** Conform clauzelor din contract, cît și a unor programe speciale, la Turceni se află un număr important de muncitori și specialiști de la diferite întreprinderi care au realizat produse pentru această termocentrală. Firesc, apar probleme care nu suportă amînare, iar intervenția promptă a celor de la asistența tehnică este deosebit de necesară. Merită a fi remarcată activitatea echipei de asistență de la întreprinderea „Aversa" din București, condusă de ing. Alexandru Popescu. Cei 20 de oameni, pe care îi are în subordine, răspund prompt la orice solicitare, indiferent că este zi sau noapte, efectuînd remedieri de calitate și o bună activitate de service. La fel poate fi apreciată și prezența celor de la întreprinderea „Unio" Satu Mare.

Însă nu peste tot este o astfel de situație firească. La gospodăria de combustibil, o mașină de scos cărbune s-a dezechilibrat, nemaiputînd lucra decît sub un anumit unghi. Din partea furnizorului — Întreprinderea mecanică Timișoara — asistența tehnică este acordată de subinginerul Victor Calotescu.

— Ce soluții aveți pentru remedierea acestei situații?

— Din cîte am văzut, problema se ridică la nivelul proiectantului. Încerc să vorbesc la telefon cu I.M. Timișoara.

Proiectantul, respectiv ing. Molnar Ladislau, de la Institutul de cercetare științifică și inginerie tehnologică pentru utilaj minier și mașini de ridicat — Timișoara, asistă la discuție și intervine:

— Eu sînt specialist pe partea electrică. Au apărut probleme pe partea mecanică.

În fața acestei situații nerezolvate, conducerea termocentralei a transmis un telex de chemare a specialiștilor capabili să soluționeze problema.

Desigur, nu opinăm nici o clipă să se mute toată întreprinderea sau institutul respectiv la Turceni. Ei au o multitudine de sarcini, dar, în același timp, există obligația de a se trimite pentru asistență tehnică nu persoane fizice, ci oameni de intervenție, operativi, care să conlucreze activ cu beneficiarul, dar mai ales cu cei pe care îi reprezintă. Altfel se încarcă formal lista de prezență de la Turceni — și așa destul de bogată — dar nu și tot atît de eficientă.

Am prezentat aceste probleme fără a pierde din vedere nici o clipă că sîntem la Turceni și, în primul rînd, că ne preocupă activitatea colectivului de aici. În multe din discuțiile avute erau invocate aceste dificultăți în bună parte **obiective.** Dar ele reprezintă numai o față, căci cealaltă — și nu mai puțin importantă — se regăsește în activitatea de exploatare, în ordinea și disciplina existentă la locurile de muncă, în calitatea pregătirii profesionale, în modul de efectuare a reparațiilor, aspecte pe care le vom trata în articolele următoare.

Ion LAZĂR

Zile și nopți de muncă ale energeticienilor de la Turceni (II)

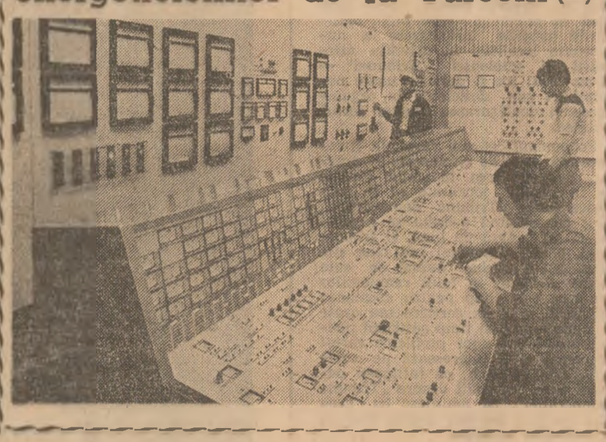

A CREA TEHNICĂ DE VÎRF ÎNSEAMNĂ A ÎNVESTI EFORT ÎNALT DE GÎNDIRE

Cum se manifestă spiritul revoluționar al comuniștilor în adunările generale ale oamenilor muncii

O apreciere făcută în darea de seamă prezentată în cadrul adunării generale a oamenilor muncii de la întreprinderea „Automatica" din Capitală a reținut în mod deosebit atenția. „Rezultatele obținute de colectivul nostru de muncă în anul 1985 — se spunea — sînt cele mai bune din toți anii cincinalului încheiat recent, producția-marfă realizată fiind cu 15 la sută mai mare față de 1984". Elementul decisiv al acestei aprecieri îl constituie — cum ușor se poate observa — creșterea substanțială a volumului producției-marfă. Dar nu numai aceasta. Aprecierea se întemeiază pe activitatea de ansamblu a întreprinderii, pe faptul că unitatea și-a realizat și depășit planul la absolut toți indicatorii și în mod special la cei de eficiență economică.

Un asemenea bilanț, într-o întreprindere producătoare de tehnică de vîrf, ar fi putut imprima dezbaterilor din adunarea generală un curs festivist, s-ar fi putut transforma într-un elogiu — altfel meritat — al muncii desfășurate în anul trecut. Dacă nu s-a întîmplat așa, acest lucru se datorește modului în care s-a manifestat în adunare spiritul revoluționar al comuniștilor prezenți la forul democrației muncitorești, care și-au refuzat pe moment satisfacția relevării rezultatelor pozitive, pentru a arunca o lumină cu bătaie lungă asupra marilor răspunderi ce-i revin colectivului de aici față de economia națională în acest prim an al actualului cincinal. Despre ce este vorba?

Fără a fi degrevată de sarcini și mai mari în anul 1986, privind realizarea de echipamente pentru automatizări, solicitate în toate sectoarele economiei naționale, „Automatica" urmează să-și asigure din mers un nou profil — să devină **unitate producătoare de roboți industriali.**

Cuvîntul primilor doi vorbitori părea să facă abstracție de această cerință nouă, revoluționară care se pune în fața viitoarei „Automatici". Dar a luat cuvîntul tînărul comunist Laurențiu Geambașu, șeful atelierului de roboți, și robotica s-a înscris ferm la cuvînt: „Înțeleg că întreprinderea noastră are de soluționat în 1986 probleme deosebit de importante pentru a asigura îndeplinirea în bune condiții a sarcinilor de plan, care cresc față de anul precedent cu aproape 10 la sută la producția-marfă și de peste 2,5 ori la export, a sarcinilor ce ne revin din programele prioritare la care participăm, dar să nu uităm că tot în acest an trebuie să devenim prima întreprindere din țară profilată pe producerea de roboți industriali. Întrebarea care se pune este următoarea: ne permite nouă actualul stadiu de experiență să asigurăm îndeplinirea în bune condiții a acestei sarcini?"

În locul unui răspuns prin da sau nu, care n-ar fi reținut poate prea mult atenția, tînărul comunist a prezentat adunării generale, cu date concrete, pentru a se trage concluzii, „stadiul actual". Planul pe 1985 — e drept, un plan propriu, un plan destinat cîștigării de experiență — prevedea realizarea de către atelierul întreprinderii a peste 100 de bucăți de roboți industriali. Motive obiective și subiective — pe care tînărul specialist le-a înfățișat clar („avem un număr mic de muncitori cu o calificare pe măsura cerințelor, avem forțe insuficiente în domeniul proiectării, întîmpinăm greutăți în componentele pe care le produc alte unități ș.a.m.d.") au conturat, în esență, și cauzele care au făcut ca acest plan să nu fie realizat nici pe jumătate.

Iată adusă în dezbatere o problemă-cheie atît pentru viitorul profil al întreprinderii, cît și pentru cerințele majore ale economiei naționale.

Și asupra ei — spre meritul lor — au revenit și alți comuniști care au luat cuvîntul în adunarea generală, cum ar fi tovarășii Andrei Paul, șeful serviciului C.T.C., și Mircea Grosu, electrician. Dar adevăratele exigențe și cerințe puse în fața colectivului de aici, prin profilarea întreprinderii pentru producția de roboți industriali, au fost relevate de inginerul Ion Geambașu, directorul general al centralei de resort. „Alegerea «Automaticii» pentru a deveni unitate producătoare de roboți industriali constituie un mare examen pentru colectivul dumneavoastră. Mă așteptam să fi demarat mai bine. Mă așteptam să putem vorbi aici de o experiență mai clar cristalizată. Este vinovată și centrala că nu a privit cu ochi mai din interior pregătirea întreprinderii pentru noul profil. Mă așteptam însă ca și dv. să fi venit aici, în fața adunării generale, cu anumite probleme mai clare privind modul în care gîndiți organizarea nucleului de cadre care vor lucra în robotică, pregătirea forței de muncă pentru o asemenea acțiune, care revoluționează profilul tehnic al întreprinderii. Ar fi trebuit ca la ora actuală să fi făcut sondaje asupra primilor roboți, să avem referințe, să cunoaștem cerințele. Această problemă o vom analiza mai atent în cadrul adunării generale a oamenilor muncii pe centrală".

Evident, adunarea generală a oamenilor muncii de la „Automatica" — unitate care a lansat de altfel chemarea la întrecere către unitățile din cadrul ramurii pe anul 1986 — a abordat multe din problemele vizînd sarcinile complexe ale acestui an și a făcut-o cu exigență și răspundere. Ne-am oprit în rîndurile de față numai asupra uneia dintre ele, și anume: spiritul revoluționar de care au dat dovadă comuniștii participanți la dezbateri în abordarea viitorului profil al întreprinderii. Și, după cum am văzut, un asemenea spirit s-a manifestat din plin. Dezbaterea ar fi avut și mai mult de cîștigat dacă se făceau auzite în adunare și cuvîntul președintelui comitetului sindicatului și al secretarului comitetului U.T.C. — organizații care, o dată cu reprofilarea întreprinderii, sînt chemate să asigure, sub conducerea comitetului de partid, o adevărată „revoluționare" a pregătirii forței de muncă, a creșterii răspunderii și spiritului de inițiativă al fiecărui om al muncii. Fiindcă într-o întreprindere producătoare de tehnică de vîrf și munca politico-educativă urmează să-și redimensioneze parametrii de acțiune și influență numai la acest nivel. O concluzie care credem că a fost înțeleasă pe deplin.

Constantin PRIESCU

Invențiile și inovațiile

(Urmare din pag. 1)

la institutele de cercetare-proiectare, practicabilă într-o singură direcție, de la cercetare-proiectare către marketing, ceea ce nu numai că îmbunătățește comunicarea dintre ingineri și economiști, dar ajută la rezolvarea unor probleme dificile legate de cariera cercetătorului trecut dincolo de vîrful creativității.

Un alt factor care putea favoriza succesul inovării tehnice constă în **adoptarea celui mai eficient sistem de selectare și evaluare a proiectelor.** Acesta este domeniul cel mai critic în luarea deciziilor pentru cercetare și dezvoltare tehnologică, principala dificultate constînd în caracterul incert al datelor cu care este alimentat sistemul de evaluare.

Examinarea proiectelor care nu au condus la succes sau care se încheie prematur conduce la concluzia că multe dintre acestea nici n-ar fi trebuit inițiate vreodată. Motivele eșecului ar fi putut fi deduse din informația disponibilă în momentul selecției proiectului, căci există tehnici corespunzătoare de evaluare, dar acestea fie că au fost ignorate, fie că au fost alimentate cu date incerte.

Nu mai puțin importantă este **eficiența controlului și conducerii proiectelor.** Printr-o bună activitate în aceste direcții se pot evita nedoritele escaladări ale costurilor — care ar putea afecta viabilitatea financiară a proiectului — și depășirea termenelor. Fie-mi permis să remarc totuși că este preferabil un management mai slab pentru proiectul care promite, decît un eșec tehnic bine controlat.

De asemenea, **sursele de idei creatoare** sînt indispensabile pentru inovările de succes. Pentru căutătorul care cerne nisipul pentru a găsi aur, îmbunătățirea sistemului la extragere nu aduce nici un profit dacă nisipul nu conține aur.

Orice tehnologie nouă, orice produs nou au o anumită durată de viață. La început, se pot reprezenta deschideri de noi orizonturi, dar, cu timpul, progresul în acel domeniu începe să rezulte dintr-o serie de mici perfecționări, care devin din ce în ce mai greu de realizat.

Extracția aurului din straturile cele mai productive poate da la început rezultate de excepție, dar cu timpul devine din ce în ce mai greu de găsit noi roci conținînd mari cantități de aur, exploatarea straturilor rămase devenind din ce în ce mai dificilă, în ciuda investițiilor suplimentare. De aceea sînt extrem de utile sursele de idei creatoare ceea ce presupune recrutarea și păstrarea persoanelor cu spirit creator, inventiv, crearea unei ambiențe care să încurajeze creativitatea, utilizarea tehnicilor folositoare pentru stimularea creativității.

Existența unor beneficiari receptivi la inovări este unul dintre cei mai importanți factori, opoziția față de schimbări reprezentînd o realitate, indiferent că este vorba de o creștere a producției, de adaptarea la o nouă tehnologie, de o nouă metodă de lucru. Cu cît propunerea este mai radicală, cu atît rezistența celor direct afectați este mai mare. Obiecțiile ridicate împotriva inovării sînt atît de natură rațională, cît și emoțională, ele trebuind eliminate prin argumente obiective, prin măiestria cu care inventatorul își prezintă punctul de vedere, prin atitudinea corespunzătoare a conducerii, a celor cu putere de decizie.

Mai multe studii de cercetare au sugerat că propunerile de invenții au succes numai cînd sînt impulsionate de o persoană total angajată, care plasează reușita ideii deasupra tuturor celorlalte considerații. Toate proiectele de succes au avut cel puțin un conducător capabil și devotat care să le susțină. Nici un proiect nu a avut succes fără un astfel de om în spatele lui.

Nesiguranța este inseparabilă de evoluția unei inovări importante. Nu arareori se trece prin greutăți și necazuri majore. Abordarea riscului maxim apărut la începutul elaborării, înainte de stabilirea bazelor teoretice, conduce adesea la inovările de cel mai mare succes, ca și la unele dintre cele mai notabile eșecuri. Elaborarea procedeului de fabricare a sticlei prin metoda plutirii, utilizat astăzi pe scară largă de către toți producătorii importanți de sticlă, a reprezentat un succes ieșit din comun, conducînd la reducerea cu un sfert a cheltuielilor și cu o treime a dimensiunilor fabricii. Dar aceasta s-a obținut după șapte ani de efort și uneori de eșecuri, după consumarea a 4 milioane lire sterline pînă la producerea primei sticle vandabile. În acel moment, președintele companiei, rotindu-și ochii asupra instalației de 40 milioane dolari, a spus: „Priviți acum la cel mai demodat proces tehnologic modern din lume".

Noul științific și tehnologic a fost dintotdeauna controversat, greu acceptat și asimilat tocmai prin existența sa evaziefemeră. De multe ori, ceea ce a fost astăzi nou mîine va deveni vechi și perimat. Și este firesc să fie așa, aceasta înscriindu-se în complexul proces dialectic al mișcării ideilor, al înnoirii. Esențial este ca oricare experiență nouă ce răzbate cu greu în universul existenței noastre să nu fie primită ca un oaspete nedorit, ci cu maximă receptivitate, cu dorința de a-i netezi și nu îngreula drumul în dezvoltare, spre folosul omului, al progresului neîntrerupt. Acesta este cu atît mai necesar într-o societate ca a noastră care și-a făcut din gîndirea creatoare un aliat de nădejde în strategia dezvoltării. Tocmai de aceea noi nu ne putem permite să lăsăm invenții de mare valoare ce constituie piese inestimabile ale tezaurului tehnologic național — aflate în „simbure", prototip, sau pilot de laborator să aștepte luni și ani bunăvoința unor factori de decizie din vreun institut de cercetare și ingnerie tehnologică sau dintr-o întreprindere — unități care, fără îndoială, au plan și sarcini aprobate, dar cărora le-ar reveni și obligația de a dezvolta ceea ce au în conținut invențiile și inovațiile respective. Experiența demonstrează că atunci cînd sînt asumate răspunderi, cînd există interes și pasiune se găsesc și formule de a pune în operă această uriașă forță de producție care este inteligența tehnică, în genere gîndirea umană.

Se spune că o națiune care trăiește sub legea încurajării valorilor sale, de orice fel, se dezvoltă și prosperă mai rapid. Am convingerea că acestui minunat principiu îi subscriu astăzi zecile de mii de inventatori din patria noastră, contribuitorii direcți la tezaurul de idei al țării, împreună cu milioanele de muncitori, tehnicieni, ingineri și oameni de știință, care fac un efort tot mai intens să asigure României socialiste, independența economică.

Orientările și sarcinile subliniate de tovarășul Nicolae Ceaușescu — la baza activității pentru creșterea puternică a producției agricole

ÎNTREAGA PRODUCȚIE AGRICOLĂ — TRANSPORTATĂ CU ATELAJELE ȘI MIJLOACELE MECANICE ALE UNITĂȚILOR

Programul privind dezvoltarea transportului cu atelaje și tractoare cu remorci în vederea reducerii transportului auto în perioada 1986-1990

Printre programele adoptate la Plenara lărgită a Consiliului Național al Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Gospodăririi Apelor este și cel privind dezvoltarea transportului cu atelaje și tractoare cu remorci în vederea reducerii transportului auto în perioada 1986—1990. Acest program cuprinde un ansamblu de măsuri menite să ducă la reducerea treptată în următorii cinci ani a transporturilor de produse agricole efectuate în prezent cu mijloace auto, închiriate. Este vorba de o nouă orientare în privința optimizării transportului și asigurării celor mai economicoase mijloace pentru transportul produselor agricole, orientare ce aduce în prim plan soluționarea unei probleme de mare importanță și de perspectivă în ce privește concepția și organizarea efectivă a transportului în agricultură și cu deosebire a transportului intern. În această perspectivă programul de dezvoltare a transportului în agricultură stabilește măsurile și nominalizează sarcinile ce revin organelor agricole centrale și locale în vederea extinderii folosirii atelajelor cu tracțiune animală și a tractoarelor cu remorci, dar mai ales în folosirea optimă a capacităților de transport de care dispun unitățile agricole. Rațiunile care au stat la baza elaborării acestui program sînt, mai ales, de natură economico-financiară și au drept scop reducerea actualelor cheltuieli mari care se fac cu transportul produselor agricole. Înțelegînd profund esența acestor cerințe, lucrătorii din agricultură — asemenea tuturor celor ce lucrează în alte sectoare ale economiei naționale — au datoria să găsească și să adopte soluții care să asigure un raport optim între transportul mecanizat și cel cu tracțiune animală, nu numai pentru a reduce la limită minimă consumul de combustibil, ci, mai ales, pentru a se asigura pretutindeni și în orice condiții climatice continuitate transportului de produse agricole din cîmp, indiferent de starea terenului.

Din prevederile programului

Dintre măsurile stabilite prin program pentru îmbunătățirea transportului în agricultură se detașează cele privind creșterea volumului de transport efectuat cu atelajele cu tracțiune animală din dotarea unităților agricole, creșterea gradului de folosire a capacității atelajelor, printre care și confecționarea de căruțe cu platforme basculante, de capacități mărite; utilizarea pe scară largă a cuplurilor de transport formate din tractoare rutiere cu 2 sau 3 remorci, în funcție de natura produsului transportat; reducerea duratei unei curse de transport, prin scurtarea timpului de încărcare și descărcare; scurtarea distanțelor de transport prin amplasarea culturilor cu producții mari la hectar (sfeclă, cartofi, furaje de volum etc.) în apropierea punctelor de preluare, prelucrare și depozitare; constituirea de arioale pentru depozitarea temporară a unor produse, cum ar fi, de exemplu, porumbul în știuleți, sfecla, în vederea scurtării duratei de transport în perioada campaniilor agricole, extinderea transportului paletizat și conteinerizat la produsele care se pretează la o asemenea tehnologie modernă de transport.

MĂSURI PENTRU SPORIREA NUMĂRULUI ANIMALELOR DE MUNCĂ

Se apreciază că, în condițiile agriculturii noastre, pentru a se realiza un raport optim între transportul mecanizat și cel cu atelajele, este absolut necesar ca pînă la sfîrșitul anului 1990 unitățile agricole să dispună de cel puțin 240 000 de atelaje, care în perioada unei campanii de toamnă să transporte cel puțin 10,4 milioane tone diferite produse agricole. Pentru realizarea acestui obiectiv se vor întreprinde măsuri în vederea creșterii numărului cailor de muncă cu 90 000 capete, iar a boilor de muncă cu 145 000 capete, astfel încît să se ajungă la un efectiv total de animale de muncă de aproape 500 000 capete. Folosirea rațională a efectivelor de animale de tracțiune în următorii cinci ani va fi asigurată prin confecționarea a încă 152 000 de atelaje, rata creșterii anuale a dotării cu atelaje urmînd a atinge cifra de 30 400 bucăți, adică dublu față de cîte se realizau pînă acum. Programul stabilește obligațiile ce revin unităților agricole nu numai în ce privește realizarea efectivelor de animale, ci și în crearea bazei materiale necesare întreținerii, respectiv construirea adăposturilor necesare în strînsă corelație cu rata anuală de creștere a efectivelor, dotarea cu atelaje, cu harnașamente, asigurîndu-se în acest sens fondurile necesare realizării lor. De asemenea, vor fi luate măsuri deosebite în vederea asigurării cantităților necesare de furaje fibroase și concentrate care să dea vitalitatea și forța necesară animalelor de muncă. Potrivit prevederilor programului, prin sporirea numărului de atelaje în sectorul socialist al agriculturii la 240 000 bucăți în anul 1990, cînd fiecare unitate va trebui să dispună, în medie, de 50 atelaje, se va asigura transportul cu asemenea mijloace a cel puțin 18 la sută din volumul total al produselor din campania de vară și a circa 23 la sută din volumul de transport în campania de toamnă; în ce privește transportul în zootehnie, programul stabilește obligația unităților agricole de a lua măsuri care să ducă la triplarea numărului actual de atelaje care lucrează în acest sector, astfel ca pînă în anul 1990 să fie înlocuite în totalitate tractoarele cu remorci utilizate în prezent în interiorul complexelor și fermelor zootehnice.

CREȘTEREA PARCULUI DE TRACTOARE RUTIERE ȘI REMORCI AL UNITĂȚILOR

În lumina indicațiilor date de tovarășul Nicolae Ceaușescu de a se asigura o reducere substanțială a cheltuielilor care se fac cu transportul produselor agricole, programul cuprinde un ansamblu de măsuri menite să ducă la creșterea substanțială a parcului propriu de tractoare rutiere și de remorci, încît pînă în anul 1990 să se poată renunța complet la mijloacele auto închiriate de la unitățile specializate sau din alte sectoare ale economiei naționale. Prin program sînt prevăzute acțiunile imediate pe care trebuie să le întreprindă Ministerul Agriculturii împreună cu organele agricole județene în vederea extinderii în agricultură a transportului cu tractoare și remorci. Una din acestea se referă la generalizarea sistemului de transport cu tractoare în cuplu cu 2 și 3 remorci, pentru ca pînă în anul 1990 să se realizeze cu astfel de mijloace circa 70 la sută din volumul total de transport din agricultură. În acest scop, programul prevede ca din totalul tractoarelor care vor lucra în agricultură, un număr de circa 71 000 să fie folosite și pentru transportul produselor agricole, ceea ce va permite mărirea duratei de folosire anuală a tractoarelor universale pînă la cel puțin 2 400 ore. Materializarea practică a acestui obiectiv se va realiza atît prin dotarea cu remorci a stațiunilor pentru mecanizarea agriculturii și întreprinderilor agricole de stat, cît și prin pregătirea corespunzătoare a mecanizatorilor, astfel încît în anul 1990 cel puțin 60 la sută din numărul total al mecanicilor agricoli să fie autorizați pentru a efectua transporturi pe drumurile publice. Dotarea cu remorci a unităților agricole se va realiza în mod treptat, după un program special, care are drept scop triplarea în următorii cinci ani a parcului actual. Ținînd seama de implicațiile de ordin financiar pe care ar putea să-l aibă un asemenea nivel de înzestrare tehnică, unităților agricole li se oferă posibilitatea ca, în perioadele din afara campaniilor, acestea să angajeze lucrări de transport și pentru alte unități industriale, de construcții și aprovizionare din diferite sectoare ale economiei naționale.

Mai bine și în mod eficient va trebui utilizat parcul de autocamioane aflat în proprietatea unităților agricole. În acest scop, prin program se stabilesc obligațiile ce revin Ministerului Agriculturii, Ministerului Aprovizionării Tehnico-Materiale și Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe, organelor agricole județene de a asigura fondurile necesare, inclusiv dotarea suplimentară cu remorci a unităților agricole, încît pînă la finele anului 1987 acest parc să fie utilizat în mod continuu, iar autocamioanele să transporte numai în cuplu cu una sau două remorci.

ORDINE ȘI DISCIPLINĂ ÎN UTILIZAREA MIJLOACELOR MECANICE

Pornindu-se de la constatarea că principalele cauze care au determinat neajunsurile în desfășurarea transportului în agricultură se datorau lipsei de ordine și disciplină în exploatarea mijloacelor mecanice, programul cuprinde un ansamblu de măsuri a căror aplicare garantează îmbunătățirea de fond a organizării activității de transport. Astfel se stabilește obligativitatea unităților agricole ca în perioadele de vîrf ale campaniilor agricole de vară și de toamnă să treacă la organizarea unor formații specializate pe transportul produselor agricole care să aibă în componență toate tractoarele rutiere cu remorci și atelajele cu tracțiune animală aflate în dotarea secțiilor de mecanizare sau în proprietatea unităților agricole și care să fie strict dimensionate în funcție de volumul, natura produsului și distanțele de transport. În vederea creșterii numărului de curse pe zi efectuate de autocamioane, remorci și atelaje, formațiile vor fi dotate cu utilaje pentru încărcarea și descărcarea produselor și vor dispune, totodată, de asistența tehnică necesară, precum și de forța de muncă manuală care să asigure funcționarea la capacitate a mijloacelor de transport.

Un loc distinct în cadrul programului îl ocupă măsurile și acțiunile ce vor fi întreprinse pentru pregătirea profesională a forței de muncă ce urmează să fie ocupată în sectorul transportului în special și al producției industriale în general. Astfel, se prevede specializarea unor școli pentru pregătirea unui număr corespunzător de meseriași: rotari, fierari, potcovari, curelari și dulgheri. Pe măsura asigurării forței de muncă calificate va fi dezvoltată rețeaua de ateliere specializate pentru confecționarea și repararea atelajelor și harnașamentelor.

O nouă concepție cu privire la organizarea transportului

În legătură cu acțiunile ce se întreprind pentru realizarea obiectivelor stabilite prin program, am purtat o discuție cu tovarășul **FERDINAND NAGY, ministru secretar de stat în Ministerul Agriculturii.**

— Tovarășe ministru, Programul privind dezvoltarea transportului în agricultură stabilește clar și limpede ca pînă în anul 1990 această ramură să-și asigure baza materială necesară efectuării cu forțe proprii a volumului mare de transport de produse agricole. Vă rugăm la început să explicați ce anume rațiuni au impus trecerea la acest sistem de autoasigurare a transportului în agricultură.

— Rațiunile sînt și de ordin organizatoric și financiar și chiar de natură socială și ele au drept scop înlăturarea neajunsurilor mari ce s-au manifestat în domeniul transportului produselor agricole. Este de necontestat faptul că, deși în ultimii ani au fost mobilizate capacități mari de transport în toate campaniile agricole, desfășurarea lucrărilor de recoltare și eliberarea terenului, expedierea recoltei la locurile de depozitare s-au făcut greoi, cu multe întîrzieri și pierderi, dar mai ales cu cheltuieli inadmisibil de mari. N-am să insist asupra cauzelor pentru că de fapt cauza cauzelor actualelor deficiențe în desfășurarea transportului de produse agricole nici măcar nu constă atît în lipsa de ordine și disciplină în exploatarea mijloacelor de transport, ci în însuși modul defectuos în care am gîndit și organizat în fapt această activitate. Învăluiți de mirajul mecanizării, pe cît de seducător pe atît de păgubitor, în anumite situații, am renegat importanța factorului care dintotdeauna a asigurat la noi mijlocul cel mai sigur și ieftin, totodată, în transportul produselor agricole: folosirea atelajelor cu tracțiune animală.

— Să înțelegem din ceea ce spuneți că esența noii orientări în dezvoltarea transportului în agricultură constă tocmai în reconsiderarea tracțiunii animale?

— Această modalitate de efectuare a transportului va fi într-adevăr reconsiderată, dar esența îmbunătățirii transportului în agricultură constă în realizarea în fiecare unitate agricolă a unui raport optim din toate punctele de vedere între transportul mecanizat și cel făcut cu atelajele. Aceste opțiuni trebuie să asigure, deopotrivă, atît executarea în cele mai bune condiții a transportului de produse agricole, cît și reducerea cheltuielilor mari ce se fac în acest sector. Este adevărat, problema combustibilului este — și va rămîne în continuare — una din cele foarte greu de soluționat, dar nu atît datorită acestei situații conjuncturale este impusă noua orientare în organizarea transportului în agricultură. Pentru că, în fond, chiar dacă ar exista un belșug de combustibil, acesta nu mai constituie de mult o soluție rentabilă din nici un punct de vedere pentru ceea ce numim transportul intensiv și nici pentru transportul produselor de volum. Nu trebuie uitat apoi faptul că specificul procesului de producție în agricultură este de asemenea natură încît există unele perioade în care zile la rînd forța mecanică nu poate fi folosită la transportul produselor din cîmp datorită stării terenului. Iată de ce, în noua concepție de organizare a transportului se are în vedere și cerința ca fiecare unitate agricolă să dispună de un număr de atelaje în măsură să efectueze volumul minim de transport absolut obligatoriu pentru a asigura desfășurarea normală a procesului de producție indiferent de condițiile climatice.

— Pentru că ați adus în discuție necesitatea sporirii numărului de atelaje din unitățile agricole, vă rugăm să arătați cum se va acționa concret pentru asigurarea celor 240 000 de atelaje cîte urmează să existe în dotarea agriculturii în anul 1990.

— În înțelesul normal al noțiunii, un atelaj înseamnă o căruță trasă de două animale. Ținînd seama de baza materială existentă în prezent, în următorii cinci ani trebuie să confecționăm încă 152 000 de căruțe și să sporim efectivele cu 90 000 cai de muncă și 145 000 boi de muncă. Este vorba deci de o rată de creștere anuală de 30 000 căruțe și aproape 50 000 animale de muncă. Raportat la realizările anuale de pînă acum, aceasta înseamnă că din acest an vor trebui dublate atît capacitățile de producere a căruțelor, cît și numărul animalelor de muncă. La prima vedere pare foarte mult și dificil în același timp, dar dacă raportăm aceste cifre absolute la numărul total al unităților agricole rezultă că pe cîte un C.A.P. și I.A.S. revin mai puțin de 10 căruțe și cel mult 14 animale de muncă. Or, la actualul nivel de dezvoltare al agriculturii noastre, aceste sarcini se pot realiza fără nici o dificultate.

— Tovarășe ministru, din unele informații pe care le avem rezultă că, în cazul căruțelor, bunăoară, în unele județe, mai ales din zonele de cîmpie, nu au fost asigurate materialele necesare pentru realizarea sarcinilor stabilite prin program.

— Este un fapt real, iar răspunzători de aceasta ne facem noi, pentru că nu am insistat pe lîngă organele care se ocupă de problemele aprovizionării să asigure repartițiile necesare pentru asemenea materiale. Ținînd seama de sarcinile nominale stabilite prin program și pentru Ministerul Aprovizionării Tehnico-Materiale și Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe, am convingerea că cel puțin din punctul de vedere al bazei materiale această problemă va fi soluționată cît mai repede posibil. Sîntem preocupați de a trece și la o anumită tipizare a căruțelor în funcție de specificul diferitelor zone de relief, pentru a se ajunge la acele mijloace de transport care să răspundă cerințelor actuale de funcționalitate, precum și celor legate de mărirea capacității acestora. Acestui scop îi răspunde și expoziția organizată în prezent pentru producătorii de căruțe. Revine însă ca sarcină a organelor agricole județene să asigure toate condițiile pentru producerea de căruțe într-un număr cît mai mare de unități. Insist asupra acestei obligații întrucît, din activitatea practică de pînă acum, rezultă că în unele județe nu atît lipsa de materiale, cît slaba preocupare constituie cauza adevărată a nivelului foarte scăzut de dotare cu atelaje. Pot oare organele agricole din județul Caraș-Severin, de exemplu, să afirme că, într-un județ care dispune și de lemne și de fier din abundență, nu au putut de-a lungul anilor să confecționeze decît doar 176 de căruțe pentru că nu li s-au asigurat repartițiile materiale? Și asemenea exemple care pun în evidență un anumit mod deficitar de gospodărire se pot da și din județele Maramureș, Hunedoara, Brașov, Constanța, Mehedinți, Tulcea, Arad, Dolj, Giurgiu, Ialomița, Teleorman.

— În ce privește asigurarea animalelor, privind în perspectiva următorilor cinci ani, cel puțin din modul în care vor evolua efectivele, rezultă o creștere mai accentuată a numărului boilor de muncă în comparație cu ritmul de sporire a cailor, ceea ce de fapt va duce la înrăutățirea calitativă a actualului raport existent în tracțiunea animală, mult favorabil transportului hipo.

— Ideal ar fi să folosim la transport mai ales cai, și încă din cei mai puternici. Programul pe care ni l-am propus în domeniul transportului de produse agricole pornește însă de la realitățile agriculturii noastre, și nu de la anumite dorințe, și tocmai această fundamentare reală este de natură să asigure finalitatea practică a obiectivelor propuse. Deși situația efectivelor de cabaline este incomparabil mai bună decît cu 15—20 de ani în urmă, iar activitatea de selecție și ameliorare din acest sector se desfășoară potrivit celor mai stricte rigori zooveterinare, nu putem reține pentru muncă mai mult de 18 000—20 000 de cai pe an. Menținînd și sporind în perspectivă această rată de creștere vom fi în măsură să îmbunătățim raportul despre care vorbeați, dar pînă atunci vom încuraja acțiunile pentru sporirea efectivelor de boi pentru muncă, ținînd seama că acest lucru se poate realiza cel mai rapid.

Măsurile organizatorice și tehnice adoptate cu mai multi ani în urmă pentru dezvoltarea transportului cu atelaje ne-au permis să punem la punct o rețea de ateliere pentru confecționarea de căruțe și harnașamente, iar în ce privește asigurarea animalelor de muncă să dirijăm procesul de selecție spre sporirea cu prioritate a raselor care se pretează la asemenea activități. Pe linia acestor preocupări se înscriu crearea și omologarea rasei de cai „Semigreul românesc", aflată acum în plin proces de înmulțire. Cu conștiința clară a importanței pe care o prezintă pentru agricultură, pentru economia națională în general schimbarea actualei concepții cu privire la organizarea transportului de produse agricole, sîntem hotărîți și ne angajăm să acționăm cu toată răspunderea pentru a îndeplini punct cu punct prevederile acestui program.

O „CĂRUȚĂ" CÎT UN AUTOCAMION

Experiența C.A.P. Drăgănești-Vlașca în organizarea transportului cu atelaje

O secvență de muncă surprinsă de reporter, dimineața, la C.A.P. Drăgănești-Vlașca — Teleorman, într-una din zilele trecute: pe o platformă cu roți pe pneuri se încarcă gunoi de grajd. Așteptăm să vină tractorul să o remorcheze. În locul lui sosește însă un cooperator cu doi cai. Aceștia înloculesc, așa cum se va vedea, un mijloc mecanic de transport. În cel puțin două ore, platforma-căruță va fi adusă din nou de la serele-înmulțitor ale fermei legumicole, iar pînă seara ea va mai face cel puțin două transporturi.

Nu e un caz singular. Ceea ce relatăm face parte din activitatea curentă, de zi cu zi, ce se desfășoară în această cooperativă, ale cărei rezultate o recomandă de mulți ani drept una din unitățile fruntașe ale agriculturii noastre socialiste.

Dar să vedem în ce constă în mod concret experiența gospodarilor din comuna Drăgănești-Vlașca. Unitatea dispune de 12 tractoare cu cîte două remorci, de trei autocamioane a cîte 12 tone fiecare și de 150 atelaje. Acestea din urmă sînt de două tipuri: căruțe obișnuite și altele mai mari, cu roți de cauciuc (gen remorcă), avînd o capacitate de transport de 3—3,5 tone. „Chiar dacă am avea motorină din belșug — ne spune președintele cooperativei, Radu Riciu — nu am putea face față tuturor nevoilor noastre de transport, pe parcursul unui an. Datorită atelajelor, noi nu mai apelăm de cîțiva ani la întreprinderile specializate, pentru a închiria mijloace mecanice de transport".

La ce sînt folosite practic atelajele cooperativei? Una dintre acțiuni am amintit-o la început: transportul a nu mai puțin de 10 000 tone gunoi din fermele zootehnice la serele unde se pregătesc cele 11 milioane fire de răsaduri necesare grădinii de legume. Urmează apoi campania însămînțărilor de primăvară cînd, tot cu atelajele, se duc în cîmp (la distanță de 10—16 km) semințele, îngrășămintele etc. La recoltarea lucernei, la fiecare coasă, se organizează adevărate coloane de căruțe, zilnic transportîndu-se din cîmp 160 tone fîn. Tot cu ajutorul căruțelor se transportă producția secundară — paie, coceni, vrejuri de fasole și soia, capitule de floarea-soarelui. Alte 16 000 tone de porumb, sfeclă de zahăr, sfeclă furajeră sînt puse la adăpost toamna folosindu-se mijloacele hipo. Și dacă luăm în calcul volumul de produse transportat aici cu atelajele, anual ajungem la o cifră de peste 35 000 tone. La întrebarea noastră dacă se dovedește rentabilă o asemenea activitate, președintele unității aduce în sprijin un alt argument: dacă ar fi închiriate mijloace de transport din altă parte, cheltuielile de producție ale cooperativei ar crește pe an cu cel puțin 3 milioane lei.

Nu e mai puțin adevărat că, atunci cînd și-au propus reconsiderarea calului, gospodarii de aici au avut în vedere asigurarea cu rase puternice, de forță, în stare să transporte cel puțin 2—3 tone, chiar în condiții mai grele de teren. Apoi s-a urmărit, strîns legat de aceeași problemă a rentabilității tracțiunii animaliere, confecționarea — în cadrul unui atelier propriu — a unor atelaje de capacitate mai mare, sub formă de remorcă, avînd roți pe pneuri, din cele uzate și refolosite. Realizarea lor implică cheltuieli de două ori mai mici decît în cazul căruței clasice.

În ceea ce privește organizarea transportului cu atelajele, acestea sînt repartizate pe ferme: vegetale și animale. Chiar și ferma de legume are un număr de 15 atelaje, cu care se transportă produsele din cîmp la locurile de livrare, făcîndu-se în același timp și alte lucrări. Practic, caii sînt folosiți în aproape tot cursul anului.

Esențial este și faptul că, permanent, se are în vedere asigurarea cailor în perspectiva anilor următori. Fără o astfel de concepție ar fi însemnat ca în ultimii 4—5 ani cooperativa să rămînă fără forța de tracțiune animală. Pentru a încuraja și stimula în același timp cooperatorii, cei care cresc un minz primesc norme ce corespund celor de la viței. După cel puțin trei ani, cînd minzul este gata pregătit pentru producție, se mai dă gospodarului care l-a crescut 5 lei pe kilogram. În acest fel, cooperativa nu plătește mai mult de 5 000 lei pentru a avea un cal tînăr. Și nu e deloc mult dacă ne gîndim că, de regulă, un cal se formează în circa 5 ani și are forță și putere cam pînă la 25 de ani.

(Stan Ștefan, corespondentul „Scînteii").

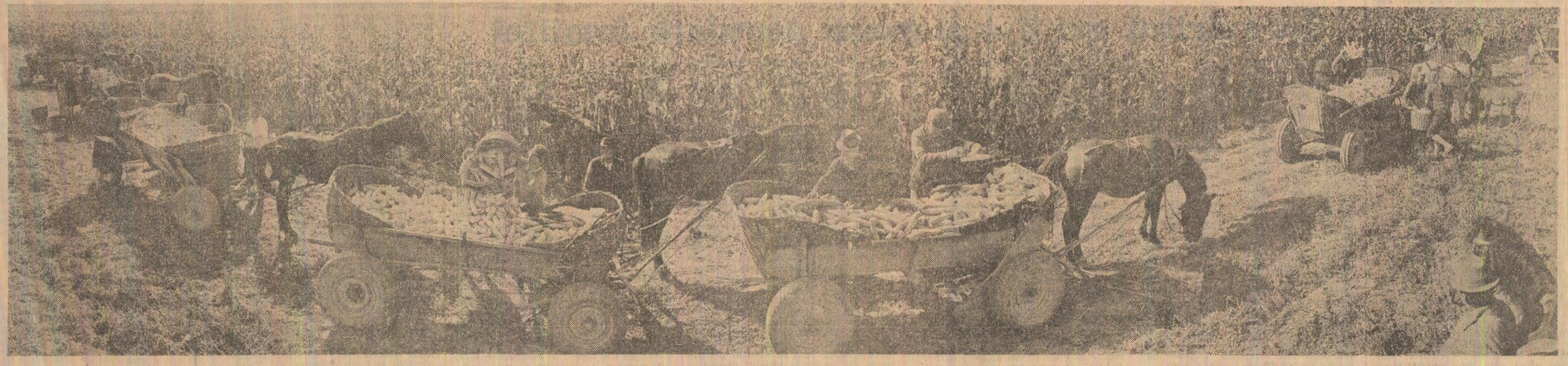

Pagină realizată de **Florea CEAUȘESCU** și **Iosif POP**
Foto: **E. Dichiseanu**

Exigenţe noi, superioare în perfecţionarea pregătirii cadrelor didactice

Într-un precedent articol („Scînteia" nr. 13 518) arătam cum perfecţionarea pregătirii cadrelor didactice a fost încredinţată instituţiilor universitare tocmai cu scopul, limpede formulat în documentele partidului nostru şi implicit evidenţiat în lucrările recentului Congres al ştiinţei şi învăţămîntului, ca un asemenea proces, dobîndind astfel caracter de sistem şi o continuitate organică, să se situeze de fiecare dată la o cotă superioară de calitate. Ceea ce înseamnă, între altele, ca fiecare etapă de reciclare, parcursă din cinci în cinci ani, să fie resimţită de fiecare cadru didactic ca o lărgire a orizontului său de cunoaştere şi, implicit, a posibilităţii de acţiune, de creaţie profesională. Şi nu este un secret pentru nimeni că spaţiul esenţial de referinţă şi, totodată, obiectivul fundamental al acestei creaţii este şcoala. Şcoala cu sarcinile ei actuale şi de perspectivă; şcoala ca întîiul şi, nu o dată, cel mai important indicator al culturii, al civilizaţiei socialiste.

Solidare acestor principii, unităţile universitare desfăşoară într-o atare perspectivă o activitate dintre cele mai meritorii. În multe privinţe, o egalează chiar pe cea consacrată pregătirii studenţilor, fără însă s-o depăşească totdeauna sub raportul calităţii. În aceasta şi constă, de fapt, atît avantajele, cît şi neajunsurile actualei modalităţi de reciclare a pregătirii cadrelor didactice. Să exemplificăm. În cazul profesorilor de limba şi literatura română, bunăoară (dar, desigur, nu numai în cazul lor), inspectoratele şcolare judeţene desemnează succesiv un număr de cadre didactice care, timp de un an, să urmeze perfecţionarea pregătirii prin reciclare, în desfăşurarea căreia, pe lîngă ponderea hotărîtoare a studiului individual, 21 de zile (126 ore) sînt consacrate studiului colectiv (cursuri, seminarii etc.) Desemnarea nu ţine însă seama nici de vechimea la catedră, nici de gradele didactice obţinute între timp, ceea ce face ca între membrii aceleiaşi grupe de reciclare să se poată interpune diferenţe de 15—20 sau chiar mai mulţi ani de la data absolvirii facultăţii. O asemenea modalitate este cel mai adesea argumentată cu necesitatea ca toate cadrele didactice, indiferent de vechime sau de gradele obţinute, să poată aplica optim prevederile programei şcolare. Principiul este corect, numai că printr-un asemenea procedeu se ajunge la constituirea unor colective eterogene care, cum vom vedea, aplatizează cursurile propriuzise, îngreunînd, totodată, adecvarea lor metodologică. Întrucît inspectoratele şcolare cel mai adesea nu specifică în listele înaintate nici vechimea la catedră, nici gradele didactice obţinute şi nici la a cîta reciclare se află cadrul didactic respectiv, unităţile de învăţămînt superior, şi dacă şi-ar propune, n-ar reuşi să realizeze o reciclare adecvată scopurilor esenţiale ale acesteia. Ca atare, eforturile remarcabile desfăşurate de unităţile universitare se răsfrîng mai puţin asupra formaţiei fiecărui cursant, tocmai pentru că individualitatea pregătirii acestuia, situîndu-se într-un relief atît de divers, rămîne adeseori inabordabilă. Cum bine se ştie, într-un fel lucrezi cu un colectiv alcătuit din profesori care au o experienţă şi un nivel apropiat de perfecţionare anterioară şi altfel cînd ai în faţă o masă neomogenă a cărei pregătire reflectă în bună măsură succesiunea mai multor planuri de învăţămînt universitar, în cuprinsul cărora nu numai aria informaţiei şi instrumentele de studiu, ci însuşi locul şi rolul limbii şi literaturii române în sistemul educaţional erau altele acum 25 de ani decît în perioada ultimului deceniu. În primul caz, reciclarea reuşeşte în mai mare măsură şi, îndeosebi, mult mai rapid să actualizeze informaţia, să amplifice posibilităţile de creaţie ale cursanţilor, aşadar să le optimizeze acţiunea instructiv-educativă, pe cîtă vreme în cazul colectivelor eterogene influenţa se dispersează într-un spaţiu excesiv diferenţiat, rămînînd, practic, mai puţin sensibilă.

Concretizarea acestei alternative au oferit-o o dată mai mult cursurile de reciclare desfăşurate între 8 şi 18 ianuarie a.c. la Facultatea de limba şi literatura română din Bucureşti. Cei circa 500 de cursanţi, împărţiţi pe judeţe, au fost cuprinşi în şapte secţiuni, numerotate de la 2 la 8. Colectivul fiecărei secţiuni a urmat un program de cursuri şi seminarii cu o tematică unică. Pe parcursul mai multor zile, am participat la cursurile de limba română, de literatura română (inclusiv de folclor literar) şi de pedagogie din majoritatea acestor secţiuni. O concluzie ni s-a impus după primele ore: judecat în ansamblu, totul aici este de înaltă ţinută. Nimic improvizat, nimic formal. Nici n-ar fi posibil altfel în această facultate cu o strălucită tradiţie, cu un prestigiu ştiinţific cunoscut şi recunoscut pretutindeni. Evaluate însă din perspectiva exigenţelor individuale ale cursanţilor, cursurile sînt resimţite ca fiind de mai puţin folos decît ar fi necesar pentru creşterea calităţii vieţii noastre şcolare. Sigur, nu poate fi împărtăşită opinia, formulată de unii dintre cursanţi cu care am discutat pe această temă, cum că singurele prelegeri sau seminarii binevenite ar fi acelea care ar oferi concret, la obiect, metode practice, gata elaborate, un fel de reţete bune, adică de aplicat „cu eforturi cît mai mici şi cu rezultate cît mai bune" în clasă, cu elevii. Este o opinie pe cît de restrictivă, pe atît de simplistă. Nimeni nu-şi poate aroga dreptul de a cere — şi cu atît mai puţin de a oferi — reţete ale activităţii la clasă. O asemenea încercare ar echivala cu minimalizarea personalităţii profesorului, vocaţiei lui creatoare, implicit a şcolii. Sub acest raport, opţiunea organizatorilor pentru o viziune amplă, pe alocuri chiar interdisciplinară, de înaltă ţinută culturală şi ştiinţifică se înfăţişează ca un atribut de valoare al actualei formule de reciclare. Cu corelativul său firesc, care ar trebui să fie aplicat cît mai urgent, definindu-se astfel ca cea de-a doua condiţie a eficienţei perfecţionării, anume ca toţi cursanţii să fie evaluaţi nu ca receptacole pasive, ci ca subiecţi, coautori, adeseori chiar iniţiatori ai unui proces mai larg de dezbatere, de analiză a problemelor specialităţii din unghiul realităţii lor şcolare.

Dar un asemenea corelativ din păcate nu-şi află întotdeauna prezenţa corespunzătoare. Am participat, de pildă, în cadrul secţiei a V-a, la cursul de limba română cu tema „Unităţi sintactice", temă foarte largă şi cu numeroase controverse, a cărei tratare presupune, tocmai de aceea, evidenţierea unor opinii desprinse din activitatea proprie la catedră, relevarea experienţelor şcolare inedite sau cel puţin formularea unor întrebări. Mai nimic din toate acestea. Majoritatea dintre cei circa 70 de cursanţi reuniţi în sala 402 aproape că s-au întrecut, mai ales în prima parte a cursului, care să scrie mai repede frazele dictate domol, limpede, ca nişte definiţii întrerupte numai de apelul conferenţiarului: „dar nu scrieţi totul, sînt doar lucruri cunoscute!" Spre sfîrşitul cursului, o seamă de întrebări adresate sălii întregi, cînd n-au fost urmate de tăceri prelungite, au provocat răspunsuri intercalate şi cu zgomot de fond, prelungit, care făcea şi mai grea încercarea unui dialog de idei.

Fără îndoială că nu aceasta poate fi ambianţa stimulativă pentru perfecţionarea pregătirii cadrelor didactice. Nu în chinga luptei cu clipele, spre a nu pierde şirul dictării, în strigăte de „mai rar, mai rar!", pot fi ridicaţi profesorii la cel mai înalt nivel de înţelegere a specialităţii lor şi de optimizare a predării acesteia în şcoală. Dacă am evocat o asemenea ambianţă este pentru a ilustra o dată mai mult caracteru-i deficitar şi nevoia de a fi perfecţionată. Cum? Pe ce căi? Răspunsul se alcătuieşte din înseşi opiniile cursanţilor. Aşa, bunăoară, pe lîngă corecţiile amintite, referitoare la constituirea unor colective mai omogene şi la accentuarea caracterului participativ al dezbaterilor, mulţi dintre cei cu care am stat de vorbă opinează pentru o mai raţională reprezentare a disciplinelor incluse în programul colectiv de studiu. De pildă, ei solicită ca raportul de 1 la 12 dintre numărul orelor de Folclor literar şi Pedagogie seu de la 1 la 6 dintre Dramaturgie şi Pedagogie, cît a figurat bunăoară în programul celor 11 zile de studiu colectiv la facultatea amintită, să-şi afle pe viitor un echilibru firesc, armonios, mai apropiat de profilul cursanţilor, de complexitatea specialităţii lor. Sigur, mai vechea opinie după care este suficient să fii un bun specialist pentru ca priceperea conlucrării cu elevii să se manifeste oarecum de la sine nu mai are cîştig de cauză astăzi, cînd complexitatea fiecărei discipline şcolare, a obiectivelor învăţămîntului nostru şi mai ales cerinţa innobilării spirituale a tinerei generaţii reclamă transformarea unei asemenea priceperi într-o adevărată artă.

La fel stau lucrurile cu raportul dintre numărul prelegerilor şi cel al formelor seminariale. O rodnică reciclare a cadrelor didactice e posibilă, cum aminteam, mai ales în climatul generos al participării active a tuturor, participare care presupune schimb de idei, de experienţe, o adîncă şi cuprinzătoare dezbatere. Deşi organizatorii sînt cei dintîi care evidenţiază o asemenea cerinţă, paradoxal, tocmai ei o susţin mai puţin: în programul reciclării de la facultatea amintită, raportul dintre numărul prelegerilor şi cel al orelor de seminar a fost la unele grupe şi secţii din perioada amintită de peste 10 ori mai mare în favoarea prelegerilor. În plus, ca şi cum un asemenea neajuns n-ar fi fost suficient, se mai şi specifica: „Temele de seminar pentru gradul II şi definitivat sînt aceleaşi de la reciclare". Dar de ce să fie aceleaşi cînd gradualizarea lor ar oferi un cîmp mai larg de desfăşurare întregului proces de perfecţionare a pregătirii cadrelor didactice?

În sfîrşit, o seamă de propuneri de perfecţionare au în vedere formula de încheiere a reciclării, pe care cursanţii o asociază inclusiv necesităţii de a elabora şi susţine o lucrare finală, asemănătoare celei pentru obţinerea gradului I, dar care, spre deosebire de aceasta, să nu rămînă îngropată în dosare, ci să intre, firesc, în fluxul de idei.

Toate asemenea sugestii de perfecţionare şi altele de acest gen reţinute pe parcursul anchetei de faţă sînt pe larg argumentate de cursanţi. Un argument mai mult, am zice şi noi, ca acţiunea de perfecţionare a pregătirii cadrelor didactice să se întemeieze în primul rînd pe consultarea largă a acestora. Cine poate şti mai bine ce, cît şi cum să-şi perfecţioneze pregătirea decît cei implicaţi, angajaţi total, nemijlocit în acest proces? Numai că un asemenea procedeu nu se poate reduce la o discuţie cu unul sau doi reprezentanţi dintr-o grupă sau dintr-o secţiune, cum se procedează acum, ci e nevoie de consultarea tuturor cadrelor didactice. În climatul fertil al integrării învăţămîntului, o asemenea largă şi amănunţită consultare, operată cu mijloacele tehnicilor moderne, ar duce şi la elaborarea unor prestigioase cercetări ştiinţifice care să lumineze căile, modalităţile optime de perfecţionare a pregătirii cadrelor didactice, acţiune de importanţă naţională care necesită atenţie şi sprijin mereu sporite.

Mihai IORDĂNESCU

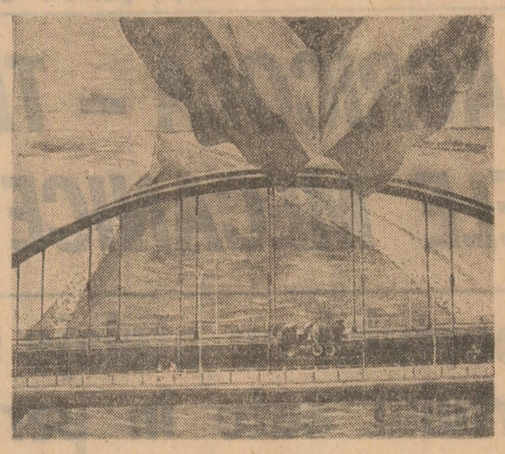

Eugen Popa — „CANAL '84"

Geta Mermeze — „TINEREŢE"

Ion Grigore — „PEISAJ DE IARNĂ"

Vasile Pop Negreşteanu — „IMN DE PACE"

Gabriela Manole Adoc — „PORTRET"

DIVERSITATEA STILURILOR ARTISTICE — expresie a unui puternic potenţial creator

Manifestările artistice ale ultimilor ani au adus o dinamizare a sistemului expoziţiilor, o punere de acord, prin diferenţiere şi nuanţare, cu situaţia artelor plastice actuale, cu problematica lor complexă, cu implicaţiile lor sociale. Am putea spune că, într-un fel, stilul artei contemporane continuă stilul epocii; că exprimă în modalităţi care-i sînt cu desăvîrşire proprii, racorduri de mare fineţe, însăşi orientarea unei societăţi capabile să-şi demonstreze unitatea de acţiune. În această nobilă privire de ansamblu asupra ultimului an de activitate artistică pe care **Salonul municipal de pictură, sculptură, grafică, arte decorative şi design** o oferă în sălile Muzeului de artă, sensul noţiunii de „creator" ni se relevă o dată mai mult legată de capacitatea de a cuprinde în raza conştiinţei şi de a exprima cu personalitate elementele încărcate de semnificaţii ale realităţilor contemporane, de a revoluţiona imaginea pe care o avem despre lucruri, fenomene, oameni.

Privit din perspectiva felului în care momentul actual al plasticii româneşti reuşeşte să iradieze imaginea epocii, a vieţii noastre sociale şi a civilizaţiei contemporane, salonul municipal din acest an impune, prin spiritul şi criteriile selecţiei, o apreciere lucidă a valorii. Va trebui să subliniem astfel tendinţa unor explorări fecunde capabile să îmbogăţească registrul expresiv şi problematic al artei contemporane. Privite atît din interiorul formulei adoptate de fiecare dată, cît şi din perspectiva motivelor abordate am putea afirma că mutaţia generală a valorilor de sensibilitate a antrenat şi în domeniul artei modificări corespunzătoare. Atmosfera de idei a celor mai bune dintre lucrările de pictură, sculptură, grafică sau arte decorative prezentate acum, modalităţile particulare de expresie, dar şi substanţa lor generalizatoare se dovedesc elemente capabile să angajeze privitorul, să-i reţină atenţia.

Portrete cu valoare de simbol pentru dezvoltarea contemporană a României integrate unor ample compoziţii fac apel la frumuseţea imaginii inspirate din realizările cele mai de preţ ale ţării. Ca un corolar firesc, elogiul s-a îndreptat spre conducătorul iubit al ţării şi al partidului. Semnate de Constantin Niţescu, Eugen Palade, Vladimir Şetran, Vasile Pop Negreşteanu şi Mihail Wagner lucrările îl înfăţişează pe tovarăşul Nicolae Ceauşescu, alături de tovarăşa Elena Ceauşescu, în timpul numeroaselor vizite de lucru întreprinse în Capitală şi în întreaga ţară, în momente de vitală importanţă pentru dezvoltarea modernă a României.

Pictura prezentată în sălile Muzeului de artă impune privitorului o gamă extrem de largă de stiluri şi de modalităţi de expresie, de la realismul de nuanţă post-impresionistă cultivat de artiştii generaţiei mature pînă la variate tendinţe de interpretare şi sinteză a motivelor propuse de creatorii tineri. Numeroase compoziţii, unele de dimensiuni aproape monumentale, cum sînt acelea semnate de Eugen Popa („Canalul Dunăre—Marea Neagră"), Sanda Saramăt, Eugen Gîscă („Maternitate"), Vasile Pop Negreşteanu („Imn de pace"), Geta Mermeze („Marşul păcii"), Horea Cucerzan („Geneza"), Sever Mermeze, Radu Mihalcea, Adriana Blendea şi alţii, stau mărturie puterii de a transmite o viziune complexă prin intensitatea sentimentului cu care pictorii au consemnat motivul tematic. Sînt lucrări care dezvăluie în esenţa lor intenţia de a fixa în imagine specificul unor realităţi caracteristice dezvoltării contemporane a ţării, realităţi a căror valoare de simbol este accentuată cu mijloacele culorii. Modalităţi de exprimare limpezi, accesibile, dezvăluie preocuparea de a contura în imagini reprezentative figuri contemporane. Ion Popescu Negreni, Elena Negulescu, Zamfir Dumitrescu, Neculai Hilohi, Ştefania Grimalschi, Silvia Cambir, Constantin Ritivoiu o fac cu autoritate, afirmînd totodată actualitatea unui gen considerat uneori pe nedrept ca fiind perimat.

Pe simezele Muzeului de artă vizitatorul poate descifra numeroase modalităţi de expresie adecvate structurii şi formaţiei fiecărui expozant. Le va descifra o dată cu metaforele pline de forţă expresivă semnate de Sabin Bălaşa, Ruxandra Papa, Carolina Iacob, Florin Niculiu, Paula Ribariu, Ştefan Pelmuş, o dată cu rigoarea unor compoziţii ca acelea ale lui Gheorghe I. Anghel, Gheorghe Şaru, Marin Gherasim, Ştefan Sevastre, sau cu farmecul tonifiant al culorii în compoziţiile prezentate de Margareta Sterian, Ion Sălişteanu, Pavel Codiţă, Ion Gheorghiu, Marius Cilievici, Ovidiu Bubă, George Paul Mihail, Gabriel Catrinescu.

Ca o constantă a actualei priviri de ansamblu asupra artelor plastice bucureştene se impune preocuparea de a fixa în culoare aspecte variate ale peisajului românesc. Artişti dintre cei mai cunoscuţi şi apreciaţi au ales, au interpretat aspecte ale unei naturi generoase, au proiectat asupra lor o rază din lumina propriei conştiinţe. Viorel Mărginean, Brăduţ Covaliu, Ion Grigore, Radu Boureanu, Dan Constantinescu, Spiru Vergulescu, Nicolae Iorga, Mihaela Nica, Marcel Chiţac, Benone Şuvăilă, Lucian Maşek, Costin Neamţu, Elena Aflorii, Ion Dumitriu, Rodica Marinescu, Vasile Parizescu, Floriea Cercel, Radu Costinescu, Simion Crăciun, Virgil Neagu sînt doar cîţiva dintre realizatorii unor imagini care demonstrează şi de această dată capacitatea de a „vedea" structurile profunde ale realităţii. Cu îndelungi şi statornice tradiţii în pictura românească, natura statică aduce şi acum pe simezele Muzeului de artă o adevărată poezie a roadelor care, în multe dintre lucrări — şi am cita aici pe Ion Pacea, Grigore Vasile, Gheorghe Spiridon, Rodica Lazăr, Octavian Vişan, Iacob Lazăr, Ion Scărlătescu, Horia Paştină, Nicolae Hornet, Petru Lucaci, Dan Bota, Vlad Micodim, Constantin Murariu, Corneliu Ionescu, Constantin Pacea, Dan Mohanu — dezvăluie capacitatea de a descifra taina şi înţelesurile umane ale germinaţiei şi creşterii sau pur şi simplu bucuria de a afla armonii capabile să încinte retina. Destul de multe lucrări aparţinînd acestor ultime genuri — peisaj şi natură statică — apelează însă la reconstituirea unor fragmente de natură care întreţin un comod, un liniştitor sentiment de regăsire, de reintîlnire cu modalităţi de expresie bine cunoscute de ani şi ani şi care nu tind spre nimic altceva decît spre imaginea din oglindă a elementelor peisajului existent alevea. Măruntă, miza artistică a acestei stricte „copii după natură" în formulele transcrierii directe nu poate oferi cu adevărat substanţă şi viabilitate unei lucrări.

Parţial reprezentativă pentru potenţialul creator pe care îl deţine Capitala, sculptura se impune mai ales prin cîteva realizări notabile în domeniul portretului. Am menţiona astfel forţa adînc sugestivă a portretelor semnate de maestrul Ion Irimescu, modelajul de deosebită fineţe şi putere de pătrundere psihologică la Gabriela Manole Adoc, expresia concentrată a formelor la Mihai Coşan, studiul atent al modelului propus la Tudor Panait, Nicolae Enea, Mircea Dăneasa, Chifu Panaite, Popescu Traian Ovidiu. Mijloace artistice riguroase aduc şi lucrările de sculptură mică prezentate de Pavel Bucur, Radu Dămăceanu, Adrian Popescu, Victor Postelnicu, Constantin Foamete, Florica Ioan, Emil Mereanu, Aurelian Bolea, Valentina Boştină, Ivan Vasile, Alina Enache, Vlad Ciobanu, Bela Crişan, Grigore Patrichi şi alţii.

Cu multiplele sale tehnici, de la simplul desen la migăloasele procedee ale gravurii, grafica bucureşteană a cunoscut în ultimii ani o puternică dezvoltare. Saloanele republicane au ilustrat de altfel cu strălucire bogatele resurse de creativitate ale acestui domeniu. Deosebit de restrînsă, selecţia actualului salon punctează doar cîteva preocupări esenţiale, relevă reale calităţi o dată cu lucrările prezentate de Mihaela Bedivan, Sorin Tuţoiu, Petru Vintilă-junior, Doina Botez, Raluca Grigorcea, Elena Boariu, Elvira Micoş, Ştefan Iacobescu, Dan Popescu, Cristian Neagoe, Eva Cerbu, Alma Redlinger. În domeniul artelor decorative şi designului funcţionalitatea constituie desigur unul dintre criteriile cele mai serioase de definire, criteriul care vizează implicit şi aprecieri de valoare. Căci atît tapiseria, ceramica sau sculptura de mici dimensiuni, pentru a nu cita decît cîteva direcţii, îşi afirmă tot mai răspicat rolul spiritual al unor prezenţe în cadrul modern al oraşului. Ceramica semnată de Costel Badea, tapiseriile Şerbanei Drăgoescu, Ilenei Balotă sau Bertei Mrazek Benkö, proiectele de design prezentate de Sorin Papa, obiectele de sticlă realizate de Dan Băncilă şi Eugenia Enescu, numeroase creaţii vestimentare sau bijuterii tind să pună în evidenţă tocmai modernitatea şi complexitatea structurală a domeniilor, să folosească noi metode de prelucrare a materialelor tradiţionale sau a celor descoperite de tehnica modernă.

Subliniind încă o dată prezenţa în Salonul municipal a unor creatori atît de diferiţi ca afinităţi şi formaţie, de la maeştri consacraţi la studenţi ai Institutului de arte plastice, va trebui în egală măsură să subliniem existenţa unui nucleu puternic de creatori care continuă să se afirme cu autoritate.

Marina PREUTU

cinema

● **Racolarea**: FERENTARI (50 49 85) — 15; 17; 19, MUNCA (21 50 97) — 15; 17; 19
● **Marele premiu**: PACEA (71 30 85) — 15; 17; 19
● **Nea Mărin miliardar**: VICTORIA (16 28 79) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, FLACĂRA (20 33 40) — 14,30; 16,30; 18,30
● **Jack şi vrejul de fasole** — 9; 11; 13; 15; 17, Căsătorie cu repetiţie — 19: DOINA (16 35 38)
● **Preria**: FESTIVAL (15 63 84) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, MELODIA (11 13 49) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Aventuri în Ontario**: EXCELSIOR (65 49 45) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Viraj periculos**: DRUMUL SĂRII (31 26 13) — 15; 17; 19
● **Ultimul mohican**: GIULEŞTI (17 55 46) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Vară sentimentală**: MIORIŢA (14 27 14) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, CULTURAL (83 50 13) — 10; 12,15; 14,30; 16,45; 19
● **Avertismentul**: STUDIO (59 53 15) — 9; 11,30; 14; 16,30; 19
● **Raidul vărgat**: PATRIA (11 86 25) — 9; 11; 13; 15; 17; 19,15
● **Dublă depăşire**: LUMINA (14 74 16) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Intrusul**: TIMPURI NOI (15 61 10) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Fata fără zestre**: BUZEŞTI (50 43 58) — 15; 19
● **Hallo, taxi!**: GRIVIŢA (17 08 58) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, ARTA (21 31 86) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, COSMOS (27 54 95) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Rămîi fericire**: UNION (13 49 04) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Nu te voi uita niciodată**: VIITORUL (10 67 40) — 15; 17; 19
● **Alice**: COTROCENI (49 48 48) — 15; 17; 19
● **Sarea e mai preţioasă decît aurul**: POPULAR (35 15 17) — 15; 17; 19
● **Prietenul nostru Tili**: PROGRESUL (23 94 10) — 15; 17; 19
● **Marele premiu** — 9; **Toată lumea este a mea** — 10,30; 13,15; 15,45; 18: DACIA (50 35 94)
● **Copie la indigo**: SCALA (11 03 72) — 9; 11; 13; 15; 17,15; 19,30, FAVORIT (45 31 70) — 9; 13; 15; 17; 19
● **Pilot de formula 1**: FEROVIAR (50 51 40) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, AURORA (35 04 66) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, FLAMURA (65 77 12) — 11; 13; 15
● **Cobra se întoarce**: LIRA (31 71 71) — 13; 17; 19, VOLGA (79 71 26) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Cei mai frumoşi ani**: CAPITOL (16 29 17) — 9; 11; 13; 15,15; 17,30; 19,45
● **Clinele**: GLORIA (47 46 75) — 9; 11; 13; 15; 17; 19

teatre

● Teatrul Naţional (14 71 71, sala mică): **A douăsprezecea noapte** — 17; (sala Atelier): **Între cinci şi şapte** — 17,30
● Filarmonica „George Enescu" (15 68 75, Ateneul Român): **Concert simfonic. Dirijor: Petre Sbîrcea. Solist: Ştefan Gheorghiu** — 18
● Opera Română (13 18 57): **Freischütz** — 18
● Teatrul de operetă (14 80 11): **Victoria şi-al ei husar** — 17,30
● Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala Schitu Măgureanu, 14 75 46): **Unchiul Vania** — 17,30; (sala Grădina Icoanei, 11 95 44): **Menajeria de sticlă** — 17,30
● Teatrul Mic (14 70 81): **Mieluţul turbat** — 19
● Teatrul Foarte Mic (14 09 05): **Atenţie, se filmează** — 19,30
● Teatrul de comedie (16 64 60): **Peţitoarea** — 17,30
● Teatrul „Nottara" (59 31 03, sala Magheru): **Idioata** — 17,30; (sala Studio): **EX** — 18
● Teatrul Giuleşti (sala Majestic, 14 72 34): **Cursa de Viena** — 18,30
● Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala Savoy, 15 56 78): **Belmondo al II-lea** — 18; (sala Victoria, 50 58 65): **Eu vă fac să rîdeţi** — 18
● Ansamblul „Rapsodia română" (13 13 00): **La popasul drumeţiei** — 18
● Teatrul evreiesc de stat (20 39 70): **Cum se cuceresc femeile** — 17,30
● Teatrul „Ion Creangă" (30 26 55): **Un tînăr printre alţii** — 9; **Cenuşăreasa** — 15; **Mary Poppins** — 18
● Teatrul „Ţăndărică" (15 23 77): **Guliver în ţara păpuşilor** — 15; (sala Cosmonauţilor, 11 12 04): **Trei iezi cucuieţi** — 10
● Circul Bucureşti (10 41 95): **La circ ca-n filme** — 18
● Estrada Armatei (sala C.C.A., 13 60 64): **Atenţie, estrada în emisie** — 18

Tribuna democraţiei

(Urmare din pag. I)

unor organizaţii sau organisme obşteşti. S-au întîlnit situaţii cînd adunarea oamenilor muncii dintr-o întreprindere a fost raportată şi ca şedinţă sindicală, şi ca „Tribună a democraţiei". La fel, unele întîlniri ale deputaţilor cu alegătorii sau adunările organizaţiilor de femei au fost considerate şi ca „Tribuna democraţiei" — ceea ce reflectă o neînţelegere a rolului şi funcţiilor „Tribunei", dacă nu o concepţie formală, birocratică, limitată la „raportări" şi inscrieri în registre. Ce-i drept, cîteodată tematicile sau chiar participarea pot fi asemănătoare, dar fiecare organizaţie de masă îşi are specificul său, bine determinat, sarcinile sale exacte, cadrul său distinct — şi, ca urmare, funcţiile sale bine precizate. Astfel, la o adunare sindicală participă, firesc, numai membrii sindicatului respectiv, aşa cum la o adunare a femeilor participă numai muncitoarele, cetăţenele membre ale organizaţiei. Or, specificul „Tribunei democraţiei" este acela că ele sînt deschise tuturor cetăţenilor dintr-un sat, cartier sau oraş, desfăşurîndu-se într-un loc apropiat de locuinţele acestora, în cadrul lor ridicîndu-se liber orice problemă de interes civic, chiar dacă nu se încadrează în vreo tematică stabilită anterior (uneori, într-adevăr, este utilă anunţarea prealabilă a unei tematici).

Tocmai în legătură cu aceasta, deşi cîteodată „tribunele" se pot desfăşura fără vreo „ordine de zi", semnalăm şi fenomenul tematizării excesive a unor „Tribune ale democraţiei". Dacă în anumite perioade — cum sînt începuturile de an — este binevenit şi chiar necesar să se dezbată împreună cu cetăţenii diversele planuri şi programe economice în profil teritorial sau dacă, alteori, este foarte utilă prelucrarea unor legi noi, „Tribuna democraţiei" trebuie să-şi respecte şi cealaltă menire — de a oferi cetăţenilor posibilitatea ca, exercitîndu-şi tot mai activ libertăţile şi drepturile democratice de care se bucură, să poată supune discuţiei publice orice aspect al vieţii obşteşti, să poată interpela autorităţile locale sau pe deputaţi asupra modului în care îşi îndeplinesc mandatul încredinţat, să propună măsuri şi acţiuni pentru mai buna gospodărire şi pentru continua dezvoltare a cartierului, a localităţii. Este de la sine înţeles că toate acestea, care definesc profilul complet şi rolul complex al „Tribunei democraţiei" nu îşi pot găsi loc întotdeauna într-o adunare a cărei ordine de zi este riguros (ca să nu spunem rigid) prestabilită sau încărcată cu informări şi tot felul de referate.

Se constată deci că şi în practica organizării şi desfăşurării „Tribunei democraţiei" — la fel cum a arătat tovarăşul Nicolae Ceauşescu la recenta şedinţă a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. că se întîmplă în alte domenii de activitate — nu a fost izgonit cu desăvîrşire formalismul şi nu se respectă propriile programe; în schimb, se fac raportări de dragul raportărilor, creîndu-se nu rareori impresia că toate lucrurile merg de la sine, adică bine.

Una din condiţiile de bază pentru creşterea interesului faţă de „Tribuna democraţiei", pentru stimularea participării cetăţenilor, pentru intensificarea dezbaterilor şi iniţiativelor este asigurarea eficienţei; cu cît cetăţenii se vor convinge că discuţiile din cadrul „Tribunei" se materializează mai rapid, că propunerile lor se traduc în înfăptuiri, cu atît vor participa în număr mai mare şi în mod activ la discuţii, vor deveni ei înşişi „propagandişti" ai popularizării acestei forme democratice. Fireste, aceasta presupune o vie şi permanentă receptivitate din partea autorităţilor, promptitudine în aplicarea măsurilor stabilite, ceea ce ar face ca „Tribuna democraţiei" să fie peste tot şi de fiecare dată operativă şi foarte eficientă.

Realitatea demonstrează — pe de o parte — că, în cei şase ani de la instituirea acestei forme, „Tribuna democraţiei" şi-a dovedit viabilitatea şi eficienţa, iar — pe de altă parte — că se simte nevoia ridicării în continuare a calităţii, a permanentizării activităţii sale la un nivel ridicat. În spiritul în care a fost instituită de către partid, „Tribuna democraţiei" poate şi trebuie să se afirme, pe deplin şi în toate localităţile ţării, ca o valoroasă şi originală formă de dialog public, de consultare a maselor asupra bunului mers al treburilor obşteşti, de atragere a cetăţenilor la transpunerea în viaţă a programelor privind gospodărirea şi dezvoltarea localităţilor. În această idee, sarcini sporite revin consiliilor F.D.U.S., chemate să generalizeze metodele eficiente şi să înlăture unele neîmpliniri, reactivînd vizibil „Tribuna democraţiei", permanentizînd-o şi ridicînd-o la un nivel calitativ tot mai înalt. Experienţă există, posibilităţi de asemenea, iar cetăţenii sînt din ce în ce mai interesaţi să participe activ la „Tribuna democraţiei". Ceea ce înseamnă că, din acest punct de vedere, aşteptatul şi necesarul salt calitativ trebuie să înceapă de la preocuparea şi grija consiliilor F.D.U.S.

În spiritul grijii statornice acordate familiei

(Urmare din pag. I)

perioadă de timp, de către medic şi cadrul medical mediu, din circumscripţie, pentru iniţierea mamei într-o corectă îngrijire a copilului şi pentru sesizarea din timp a eventualelor modificări în starea lui de sănătate. Periodic se face evaluarea staturoponderală şi neuropsihică, o supraveghere diferenţiată fiind destinată celor cu probleme deosebite.

Cum este cunoscut, şi în continuare, copiii se bucură de cea mai atentă asistenţă sanitară, acordată gratuit. Ei beneficiază de controale periodice în creşe, grădiniţe şi şcoli, de vaccinări pentru combaterea maladiilor specifice vîrstei. Pentru etapa actuală, comisiile specializate ale Ministerului Sănătăţii sînt angrenate în combaterea — inclusiv prin editarea unor „ghiduri" şi „îndrumare tehnice" de stabilire mai lesnicioasă a diagnosticului şi terapiei — unor afecţiuni generate de unele erori mai frecvente de îngrijire comise de mame cu insuficientă experienţă.

Un sfătuitor de nădejde rămîne medicul şi în creşterea copiilor mai mari, în special a celor între 1—4 ani; nu este vorba numai de latura strict medicală, ci, în general, de activităţi educative — de pildă, ţinînd seama de frecvenţa accidentelor la această vîrstă din neglijenţa părinţilor care lasă la îndemîna copiilor diverse obiecte periculoase. Trebuie reamintite şi asemenea lucruri pentru evidenţierea faptului că, pe lîngă măsurile medicale, este necesară o sporire a responsabilităţii părinţilor în creşterea şi educarea copiilor, o colaborare strînsă cu medicul şi celelalte cadre sanitare.

Pentru a fi eficientă asistenţa medicală trebuie întotdeauna întregită cu munca educaţională, inclusiv cu activităţi de ordin civic — îndatorire de căpetenie a cadrelor sanitare atît de pregnant subliniată în documentele de partid şi de stat. Medicul are un mare rol în influenţarea comportamentului demografic al fiecărei familii, în explicarea convingătoare a faptului că este bine — oricum am privi lucrurile, individual sau social, medical şi psihologic — ca fiecare familie să aibă mai mulţi copii. Iată de ce, în spiritul întregii politici de stimulare a natalităţii duse de partid, întregul corp medical, împreună cu organizaţiile de masă şi obşteşti, este chemat să-şi intensifice acţiunile educative, sanitare, să folosească toate modalităţile de care dispun pentru ca fiecare familie să-şi înţeleagă mai bine răspunderea faţă de propria împlinire, faţă de cerinţele societăţii şi destinele ţării.

În spiritul măsurilor stabilite la Plenara Consiliului Sanitar Superior din martie 1985, pregătirea cadrelor sanitare, perfecţionarea şi formarea lor, în special a medicilor ginecologi şi obstetricieni, este abordată, sub toate aspectele, de la cel strict profesional pînă la cel psihopedagogic. În momentul de faţă, în urma prelungirii stagiului postuniversitar, instruirea medicului de medicină generală este completă şi complexă. În cadrul acestui stagiu un loc deosebit îl ocupă specializarea în obstetrică şi pediatrie, încît medicul dispensarului teritorial să fie capabil să intervină cu competenţă şi promptitudine în rezolvarea problemelor de acest fel, încă de la prezentarea la locul de muncă. În această arie de preocupări trebuie amintită şi noua măsură de a se institui permanenţe cu medic la nivelul dispensarelor teritoriale, pentru asigurarea, în condiţii de urgenţă, a unei asistenţe corespunzătoare.

Recentul decret, iniţiat de conducerea de partid privind acordarea unui sprijin material şi mai substanţial familiilor de oameni ai muncii care au copii constituie o nouă şi elocventă dovadă a grijii partidului şi statului pentru viitorul ţării, pentru creşterea şi educarea tinerei generaţii. Cu atît mai mult, beneficiind de un cadru stimulativ economico-social şi moral de creştere a natalităţii în ţara noastră, revine cadrelor medicale, din toate instituţiile sanitare, răspunderea de a perfecţiona activitatea de asistenţă medicală, de cercetare ştiinţifică în domeniile obstetrical şi de pediatrie, de a-şi intensifica munca de educaţie sanitară spre a se obţine rezultate superioare în înfăptuirea politicii partidului de creştere

Congresul al XXVII-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice

RAPORTUL POLITIC AL COMITETULUI CENTRAL AL P. C. U. S.

prezentat de tovarășul M.S. Gorbaciov

Congresul al XXVII-lea al P.C.U.S. s-a întrunit într-un moment de cotitură din viața țării, a lumii contemporane în ansamblu — a arătat în introducere tovarășul Mihail Gorbaciov, subliniind că sarcina congresului este de a interpreta amplu perioada care s-a scurs, de a elabora un program de acțiune realist, echilibrat din toate punctele de vedere. Calea parcursă de U.R.S.S., realizările sale economice, sociale și culturale constituie o confirmare convingătoare a viabilității învățăturii marxist-leniniste, a uriașului potențial al socialismului. Apreciind cum se cuvine cele realizate, conducerea P.C.U.S. consideră de datoria sa să vorbească cinstit și direct partidului și poporului despre lipsurile noastre în activitatea politică și practică, despre tendințele nefavorabile din economie și din sfera social-spirituală, despre cauzele acestor fenomene. De-a-lungul mai multor ani, și nu numai în virtutea factorilor obiectivi, ci și a unor cauze în primul rînd de ordin subiectiv, acțiunile practice ale organelor de partid și de stat au rămas în urma imperativelor timpului, ale vieții însăși. Problemele dezvoltării țării s-au amplificat mai rapid decît au fost rezolvate, a arătat vorbitorul, criticînd acea psihologie potrivit căreia lucrurile s-ar putea oarecum îmbunătăți fără să se schimbe nimic. Se ridică cu toată acuitatea sarcina să înlăturăm cît mai repede fenomenele negative din dezvoltarea social-economică a societății, să-i imprimăm dinamismul și accelerarea necesare, să tragem la maximum învățăminte din trecut pentru ca hotărîrile de viitor să fie extrem de precise și pline de răspundere, iar acțiunile concrete — bine orientate și eficiente.

Situația de cotitură există nu numai în ce privește problemele interne, ea este caracteristică și pentru cele externe. Schimbările în evoluția mondială actuală sînt atît de profunde și importante încît ele necesită o reconsiderare, o analiză complexă a tuturor factorilor ei. Situația confruntării nucleare obligă la abordări, modalități și forme noi de relații reciproce între sisteme sociale, state și regiuni diferite. În legătură cu aceasta raportul a subliniat că lumea contemporană este multilaterală, dinamică, cu tendințe antagoniste și plină de contradicții, o lume de alternative, griji și speranțe cît se poate de complexe.

Socialismul mondial este o formațiune internațională puternică, el se sprijină pe o economie bine dezvoltată, pe o bază științifică solidă, pe un potențial politico-militar trainic. El reprezintă peste o treime din omenire, zeci de țări și popoare care pășesc pe calea valorificării multilaterale a bogățiilor intelectuale și morale ale omului și societății.

Progresul social este strîns legat de revoluțiile anticoloniale, de mișcarea de eliberare națională, de renașterea multor state și apariția a zeci de state noi. După ce au cucerit independența politică, ele desfășoară o luptă grea pentru depășirea înapoierii, sărăciei; totodată progresul social își găsește expresia în dezvoltarea mișcării comuniste și muncitorești internaționale, în desfășurarea unei noi mișcări democratice de masă a contemporaneității, inclusiv antirăzboinică, antinucleară.

În continuare este analizat rolul revoluției tehnico-științifice, care a produs un salt calitativ în forțele de producție ale omenirii, dar și un salt calitativ în ce privește mijloacele de distrugere, pentru prima dată în istorie omul fiind „dotat" cu capacitatea de a distruge tot ce este viu pe Pămînt. Practic, revoluția tehnico-științifică prezintă aspecte și consecințe variate în funcție de diferitele sisteme social-politice. Socialismul dispune de tot ce este necesar pentru a pune tehnica și știința contemporană în slujba omului — ceea ce impune perfecționarea relațiilor sociale, restructurarea gîndirii, elaborarea unei noi psihologii, afirmarea dinamismului ca mod de viață, ca normă de existență, revizuirea permanentă și înnoirea sistemelor de conducere existente.

Tovarășul Mihail Gorbaciov a analizat apoi principalele contradicții ale lumii contemporane — în primul rînd contradicția din relațiile dintre statele celor două sisteme, celor două formațiuni social-politice, capitalismul și socialismul. Spre deosebire de imperialism, care încearcă să oprească prin forță mersul istoriei, să reînvie trecutul, socialismul nu și-a legat niciodată viitorul de soluționarea pe cale militară a problemelor internaționale. Cînd în lume s-au acumulat stocuri nucleare uriașe și specialiștii discută doar de cîte ori sau de cîte zeci de ori poate fi distrusă omenirea, este momentul să înceapă renunțarea practică la echilibrul în pragul războiului, la temerea față de formele civilizate, normale, de relații reciproce între statele celor două sisteme.

Perioada care s-a scurs a oferit numeroase confirmări ale adîncirii crizei generale a capitalismului — prin ascuțirea în primul rînd a contradicției dintre muncă și capital, creșterea șomajului, expansiunea militarismului, criza instituțiilor politice, a vieții spirituale. La acestea se adaugă noile recrudescențe ale contradicțiilor imperialiste; s-a apărut și se complică rapid un nou nod de contradicții, dintre corporațiile transnaționale și forma națională de stat de organizare politică a societății, raportul ilustrînd, ca exemplificare, relațiile dintre S.U.A., Europa occidentală și Japonia.

Raportul subliniază că sistemul imperialismului continuă să trăiască într-o măsură considerabilă pe seama spolierii țărilor în curs de dezvoltare, a celei mai nemiloase exploatări a acestora, situația de sărăcie din țările în curs de dezvoltare fiind una dintre cele mai mari probleme mondiale. Problema datoriilor este un exemplu în acest sens: împreună cu volumul profiturilor obținute anual din țările în curs de dezvoltare, datoriile acumulate înseamnă îngustarea perspectivelor dezvoltării lor, inevitabilitatea agravării în continuare a problemelor sociale, economice și de altă natură și așa extrem de grave.

După ce se referă la unele probleme ca poluarea mediului înconjurător, a bazinului aerian și oceanelor, epuizarea resurselor naturale, raportul arată: problemele globale ale întregii omeniri nu pot fi rezolvate cu forțele unui stat sau ale unui grup de state. Sînt necesare colaborarea la nivel mondial, conlucrarea constructivă, colaborarea pe bază de deplină egalitate în drepturi, de respectare a suveranității fiecăruia, pe baza respectării conștiincioase a angajamentelor adoptate, a normelor dreptului internațional.

O condiție imperioasă a succesului în soluționarea problemelor majore ale vieții internaționale o constituie reducerea timpului necesar pentru căutarea unor înțelegeri politice, trecerea în modul cel mai rapid la acțiuni constructive, creatoare între state și popoare la scara întregii planete. O asemenea colaborare este necesară pentru a preîntîmpina o catastrofă nucleară, pentru ca civilizația să poată supraviețui. Ea este necesară pentru a se soluționa cu eforturi comune și în interesul fiecăruia și alte probleme general-umane care se agravează.

Este înfățișat apoi un bilanț amplu al dezvoltării social-economice a U.R.S.S. Se arată că în decurs de un sfert de veac de la adoptarea celui de-al treilea Program al P.C.U.S. au crescut de 7 ori fondurile de producție de bază ale economiei naționale. Au fost construite mii de întreprinderi, au fost create ramuri noi. Venitul național a crescut de aproape 4 ori, producția industrială — de 5 ori, cea agricolă de 1,7 ori. În decurs de un sfert de secol, veniturile reale pe locuitor au crescut de 2,6 ori, fondurile sociale de consum — de peste cinci ori. Au fost construite 54 milioane de apartamente, ceea ce a permis să se îmbunătățească condițiile de locuit ale majorității familiilor. S-a înfăptuit trecerea la învățămîntul mediu general. A crescut de 4 ori numărul absolvenților institutelor de învățămînt superior. Sînt unanim recunoscute succesele științei, medicinii, culturii. La aceasta se adaugă profundele mutații în domeniul relațiilor sociale, al relațiilor dintre națiuni, dezvoltarea în continuare a democrației.

În anii '70 în economia națională au început să ia amploare dificultățile și au scăzut vizibil ritmurile de creștere economică, raportul arătînd că nu s-a făcut la momentul oportun analiza politică a schimbării situației economice, nu s-a avut în vedere întreaga acuitate și stringență a trecerii la metodele de dezvoltare intensivă, de folosire intensă în economia națională a cuceririlor progresului tehnico-științific. S-a creat o discrepanță între cerințele sociale și nivelul de producție atins, între puterea de cumpărare și acoperirea ei materială.

Sînt prezentate în continuare jaloanele principale ale dezvoltării economice și sociale cuprinse în proiectul Programului P.C.U.S. și al Direcțiilor fundamentale. Pînă la sfîrșitul secolului, venitul național urmează să crească de aproape 2 ori, în condițiile dublării potențialului de producție și ale transformării sale calitative. Productivitatea muncii va crește de 2,3—2,5 ori, consumul de energie pe unitate de venit național se va reduce de 1,4 ori, iar consumul de metal de aproape 2 ori.

Mijloacele principale de înfăptuire a acestei linii vor fi progresul tehnico-științific, transformarea radicală a forțelor productive ale societății. Pentru reconstrucția pe această cale a economiei naționale, se evidențiază necesitatea schimbării politicii structurale și de investiții, prin deplasarea centrului atenției de la indicatorii cantitativi spre calitate și eficiență.

În raport sînt prezentate, de asemenea, măsurile ce vor fi întreprinse pentru dezvoltarea în continuare a construcției de mașini, pentru electronizarea pe scară largă și automatizarea complexă a producției, pentru reconstrucția radicală a programului energetic, pentru reutilarea cu echipamente mai productive a industriilor metalurgică și chimică, a transporturilor și telecomunicațiilor, pentru îmbunătățirea radicală a construcțiilor capitale.

Necesitatea reconstrucției pune sarcini noi și în fața științei, raportul evidențiind măsurile întreprinse în ultimul timp pentru creșterea eficienței muncii instituțiilor de cercetări științifice. Orientarea științei spre nevoile economiei naționale trebuie să fie înfăptuită în mod energic; dar tot atît de importante sînt și orientarea producției spre știință, receptivitatea ei maximă față de cuceririle tehnico-științifice.

Una din sarcinile ce trebuie rezolvate în cel mai scurt timp, prezentată pe larg în raport, este aceea a asigurării depline a țării cu produse alimentare, în această direcție fiind îndreptată politica agrară actuală a partidului, formulată în hotărîrile Plenarei C.C. al P.C.U.S. din mai 1982, în Programul alimentar al U.R.S.S. Arătîndu-se că în acest sens s-a întreprins mult pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale a agriculturii și a ramurilor legate de ea, pentru întărirea economiei colhozurilor și sovhozurilor, a întreprinderilor intercooperatiste și prelucrătoare, pentru creșterea productivității agriculturii și zootehniei, înregistrîndu-se progrese, în raport se apreciază totodată că lichidarea rămînerii în urmă a agriculturii se desfășoară lent, în sectorul agrar impunîndu-se o cotitură hotărîtă. Se preconizează dublarea ritmurilor de creștere a producției agricole, asigurarea unui spor considerabil la consumul pe locuitor de carne, lapte, legume și fructe. În acest scop se subliniază necesitatea creșterii fertilității solului, creării condițiilor pentru realizarea unei producții agricole stabile, aplicării pe scară largă a tehnologiilor intensive, reducerii pierderilor de produse de pe cîmp și din ferme.

Partidul și statul vor dezvolta cu consecvență și în viitor baza tehnico-materială a complexului agroindustrial — se arată în continuare în raport. Dar tot atît de clar este și faptul că principala forță motrice a progresului, sufletul său a fost, este și rămîne omul.

Referindu-se la crearea unor structuri organizatorice sprijinite printr-un mecanism economic eficient, lărgirea autonomiei colhozurilor și sovhozurilor, sporirea cointeresării și răspunderii față de rezultatele finale, la trecerea la metode mai moderne de planificare pe baza unor norme înaintate, în raport se apreciază: Există multe posibilități pentru manifestarea inițiativei și spiritului întreprinzător. Dar aceasta presupune și creșterea răspunderii pentru îndeplinirea sarcinilor Programului alimentar, pentru rezultatele activității economico-financiare a colhozurilor, sovhozurilor, întreprinderilor și organizațiilor intergospodărești.

Rezolvarea sarcinilor noi din economie — a arătat apoi tovarășul M. Gorbaciov — este imposibilă fără reorganizarea profundă a mecanismului economic, fără crearea unui sistem unitar, eficient și flexibil de conducere care să permită valorificarea mai deplină a posibilităților socialismului. În acest sens sînt trasate un șir de sarcini principale, prin prisma cărora sînt analizate rolul organelor centrale de planificare, al sistemului financiar și de prețuri, aprovizionării tehnico-materiale, subliniindu-se importanța creșterii rolului întreprinderii. A sosit timpul — se afirmă în raport — să se pună capăt practicii tutelării mărunte a întreprinderilor de către ministere și departamente.

Pornind de la premisa că orice reorganizare a mecanismului economic începe cu remodelarea conștiinței, raportul subliniază necesitatea înțelegerii clare a sarcinilor noi, în primul rînd de către cadrele economice din verigile centrale de conducere. Practica a demonstrat inconsistența tezelor potrivit cărora în condițiile socialismului corelarea relațiilor de producție cu caracterul forțelor de producție s-ar asigura, chipurile, automat. Pentru a deschide calea dezvoltării forțelor de producție, relațiile socialiste trebuie să se perfecționeze permanent. Iar aceasta înseamnă că trebuie depistate la timp metodele economice învechite de gospodărire și înlocuite cu altele noi. În context se critică prejudecățile potrivit cărora orice perfecționări în domeniul mecanismului economic sînt considerate renunțări la principiile conducerii planificate.

O actualitate deosebită capătă problemele proprietății socialiste, ca bază a orînduirii noastre sociale. Proprietatea socialistă are un conținut bogat și include un sistem multilateral de relații privind folosirea mijloacelor și rezultatelor producției, repartizarea între oameni, colective, ramuri, regiuni ale țării, o întreagă gamă de interese economice. Acest complex de relații reclamă o anumită îmbinare și o reglementare permanentă, în permanentă mișcare.

În continuare, în raport sînt abordate problemele cointeresării oamenilor muncii în mai buna folosire și sporire a bogăției naționale, ale sporirii rolului colectivelor de muncă în folosirea proprietății obștești, al reglementării relațiilor de proprietate socialistă, asigurîndu-se prioritatea necondiționată a intereselor general-naționale, neadmițîndu-se ca spiritul departamental și local să împiedice valorificarea avantajelor proprietății socialiste.

De asemenea, a subliniat tovarășul M. Gorbaciov, ne pronunțăm pentru claritate deplină în problema proprietății cooperatiste. Ea nu și-a epuizat nici pe departe posibilitățile în producția socialistă, în satisfacerea mai deplină a necesităților oamenilor.

În raport se subliniază necesitatea de a se spori preocupările pentru îmbunătățirea organizării și stimulării muncii, pentru creșterea disciplinei și exigenței, reducerii cheltuielilor de producție. Trebuie să economisim pretutindeni și în toate, în producție și în viața cotidiană, să nu manifestăm indiferență față de lipsa de spirit gospodăresc și risipă.

Referindu-se la preocupările privind calitatea producției, în raport se arată că această sarcină trebuie să devină o cauză a fiecărui comunist, a fiecărui om sovietic, a tuturor celor care își respectă munca, cărora nu le este indiferentă onoarea întreprinderii, ramurii, onoarea patriei.

Raportul se ocupă apoi de principalele orientări în domeniul politicii sociale, subliniind că socialismul a eliminat principala sursă a inechității sociale — exploatarea omului de către om, inegalitatea față de mijloacele de producție. Echitatea socială pătrunde în toate laturile relațiilor sociale socialiste. Ea constă în democrația reală și egalitatea tuturor cetățenilor în fața legii, în egalitatea reală în drepturi a națiunilor, respectarea individului, crearea de condiții pentru dezvoltarea sa multilaterală. Ea înseamnă și garanții sociale largi: asigurarea unui loc de muncă, accesul la învățămînt, cultură, asistență medicală și locuință, grija față de vîrstnici, mame și copii.

În viitorii 15 ani se prevede dublarea resurselor alocate pentru îmbunătățirea condițiilor de viață, veniturile reale pe locuitor vor spori de 1,6—1,8 ori. În cel de-al 12-lea cincinal, de creșterea veniturilor vor beneficia milioane de oameni. Uriașe fonduri vor fi dirijate spre dezvoltarea construcțiilor de locuințe și social-culturale. Așa se prezintă planurile. Dar trebuie arătat ceea ce este principal — că aceste planuri vor deveni o realitate numai cu condiția unei munci asidue și eficiente din partea fiecăruia. Ce vom face noi înșine, aceea vom avea și așa vom trăi.

În raport se arată necesitatea ca, o dată cu perfecționarea formelor de stimulare morală, să se asigure și îmbunătățirea hotărîtă a stimulării materiale, încît să se evite primirea de bani nemunciți, de premii nemeritate. Politica statului va urmări să asigure dependența strictă a salariului de cantitatea și calitatea muncii; creșterea salariilor și veniturilor muncitorilor și funcționarilor preconizată în cincinalul al 12-lea va avea loc în principal pe seama și în limitele fondurilor realizate de întreprinderile înseși.

Este relevată importanța fondurilor sociale de consum în înfăptuirea principiului echității. Încă de pe acum, acestora le revine aproape o treime din bunurile materiale de consum și din servicii: acestea nu reprezintă cîtuși de puțin niște fonduri de binefacere, ele joacă un rol important în asigurarea accesului egal al membrilor societății la învățămînt și cultură, în egalizarea condițiilor pentru educarea copiilor, facilitarea vieții celor care, dintr-un motiv sau altul, au nevoie de ajutor temporar sau permanent. Acesta este, în același timp, și un mijloc de stimulare, de încurajare a muncii calificate, conștiincioase. În cel de-al 12-lea cincinal, volumul acestor fonduri se va mări cu 20—23 la sută.

Recunoscînd că este necesar ca încă în perioada imediat următoare să se înfăptuiască măsuri suplimentare împotriva parazitismului, a celor ce irosesc proprietatea socialistă, trebuie să reflectăm și la propuneri vizînd perfecționarea politicii fiscale. În același timp, statul va contribui la dezvoltarea diferitelor forme de satisfacere a cererii populației și de prestații de servicii.

Este subliniată apoi importanța socială și stringența problemei locuințelor. Asigurarea, pînă în anul 2000, a unui apartament sau a unei case pentru fiecare familie constituie prin ea însăși o problemă uriașă, dar care ne stă în putere: în acest cadru este necesară încurajarea, prin toate mijloacele, a construcției de locuințe pe baze cooperatiste și individuale.

Mutațiile calitative în sfera socială presupun transformări profunde în conținutul muncii. Principalul rol este chemată să-l joace reconstrucția tehnică a economiei naționale — mecanizarea, automatizarea, computerizarea și robotizarea — care trebuie să aibă o orientare socială clară. Transformarea în continuare a caracterului muncii în condițiile revoluției tehnico-științifice impune exigențe înalte față de pregătirea generală și profesională a oamenilor. La ordinea zilei se află, în esență, sarcina creării unui sistem unitar de continuă instruire.

Partidul trasează sarcina îmbinării învățămîntului cu munca productivă, însușirii tehnicii computerelor, reorganizării învățămîntului superior și mediu de specialitate. Se impune o îmbunătățire considerabilă a practicii folosirii cadrelor tehnico-inginerești.

Sînt prezentate apoi probleme centrale ale ocrotirii și întăririi sănătății oamenilor. În numele sănătății societății și omului, în țară s-a declanșat lupta împotriva alcoolismului. Ca urmare, se însănătoșește atmosfera în familie, s-au redus accidentele de muncă, s-a întărit ordinea.

Este apoi abordată problema mediului ambiant, subliniindu-se că în opera de ocrotire a naturii sînt folosite inadmisibil de lent cuceririle tehnico-științifice. Noi toți, cei care trăim astăzi, sîntem răspunzători pentru natură în fața urmașilor, a istoriei.

TEXT PRESCURTAT

Un capitol al raportului se ocupă de perfecționarea relațiilor sociale, de clasă și naționale. În societatea sovietică, locul de avangardă revine clasei muncitoare — care joacă rolul conducător și în perfecționarea socialismului, în construcția comunistă. Grija permanentă pentru întărirea alianței dintre clasa muncitoare, țărănime și intelectualitate este piatra unghiulară a politicii partidului.

Referindu-se la problemele întăririi familiei, evidențiind realizările obținute în făurirea familiei noi, socialiste, vorbitorul a arătat că familia socialistă se edifică pe temelia egalității depline între bărbat și femeie, pe răspunderea lor egală pentru familie, formarea familiei de tip nou fiind un proces complicat, cu probleme specifice, subliniind grija deosebită ce trebuie să se manifeste față de familiile tinere, de pregătirea tineretului pentru viața de familie.

Pentru statul sovietic multinațional, dezvoltarea relațiilor naționale prezintă o uriașă însemnătate — a arătat în continuare tovarășul Mihail Gorbaciov. Poporul sovietic se prezintă ca o comunitate socială și intranațională calitativ nouă, cimentată prin unitatea intereselor economice, a țelurilor ideologice și politice. Elaborînd principalele direcții ale politicii naționale în perspectivă, este deosebit de important să avem grijă ca aportul tuturor republicilor la dezvoltarea complexului economic național unic să corespundă potențialului lor economic și spiritual crescînd, iar dezvoltarea cooperării în producție, a colaborării și intrajutorării republicilor să aibă loc în numele intereselor supreme ale statului nostru multinațional și ale fiecărei republici.

O tradiție a partidului nostru, care pornește de la Lenin, o constituie receptivitatea deosebită și grija față de tot ce privește politica națională, reflectă interesele fiecărei națiuni și naționalități, sentimentele naționale ale oamenilor și, în același timp, lupta principială împotriva manifestărilor de închistare și îngîmfare națională, de naționalism și șovinism, indiferent în ce veșminte ar fi îmbrăcate.

Vorbitorul a subliniat că democrația constituie acel climat sănătos și pur, singurul în care poate să trăiască plin de viață organismul social socialist. Iată de ce, cînd spunem că puternicul potențial al socialismului nu este încă utilizat la noi în întregime avem în vedere și faptul că accelerarea dezvoltării societății este de neconceput și imposibilă fără dezvoltarea în continuare a democrației socialiste, a tuturor laturilor și formelor ei de manifestare. Ținînd seama de acestea, partidul, Comitetul Central iau măsuri orientate către adîncirea democratismului orînduirii socialiste. Știm nu numai din teorie, dar și din propria noastră practică îndelungată, că orînduirea socialistă se dezvoltă cu succes numai atunci cînd poporul însuși conduce în mod real propriile sale treburi.

Partidul reprezintă forța călăuzitoare și principalul garant al dezvoltării autoconducerii socialiste. Îndeplinind rolul conducător în societate, el constituie forma superioară de organizare social-politică bazată pe autoconducere.

Arătînd că sovietele de deputați au trecut examenul timpului și-au demonstrat viabilitatea, imensele posibilități de exercitare a puterii suverane a poporului, de unire și mobilizare a maselor, raportul subliniază că cerințele democratismului socialist relevă necesitatea imperioasă a utilizării maxime a acestor posibilități ale organelor reprezentative de stat. În acest context, sînt analizate sarcini concrete privind îmbunătățirea activității sovietelor locale, a deputaților.

În continuare, în raport sînt pe larg înfățișate sarcinile ce revin organizațiilor de masă și obștești — sindicatelor, Comsomolului — necesitatea folosirii cît mai eficiente a tuturor formelor democrației directe, a potențialului tuturor colectivelor de muncă.

Un spațiu amplu este acordat în raport țelurilor și direcțiilor fundamentale ale strategiei politicii externe a partidului, subliniindu-se că cerința programatică primordială este, în actuala situație, a opri pregătirea materială a războiului nuclear.

Cîbzuind din toate punctele de vedere asupra situației create, P.C.U.S. a avansat un program global privind lichidarea completă, pînă la sfîrșitul acestui secol, a armei de distrugere în masă — program istoric prin amploarea și importanța sa.

Socialismul respinge necondiționat războaiele ca mijloc de soluționare a contradicțiilor politice și economice dintre state, a divergențelor ideologice. Idealul nostru îl constituie o lume fără arme și violență, o lume în care fiecare popor își alege liber calea de dezvoltare, modul său de viață.

În legătură cu agravarea situației internaționale, în raport se spune: Niciodată în deceniile postbelice situația din lume nu a fost atît de explozivă, și probabil atît de complexă și nefavorabilă, ca în prima jumătate a anilor '80. Gruparea de dreapta care a venit la putere în S.U.A. și principalii lor adepți din N.A.T.O. au făcut o cotitură bruscă de la destindere la politica războinică de forță. El s-au înarmat cu doctrine care resping buna vecinătate și colaborarea ca principii ale dezvoltării pașnice, ca filozofie politică a relațiilor internaționale.

Subliniind că este imposibil să se cîștige cursa înarmărilor, ca de altfel însuși războiul nuclear, în raport se arată că a continua cursa înarmărilor pe Pămînt, și cu atît mai mult extinderea ei în Cosmos, înseamnă a accelera ritmul înalt, oricum critic, al acumulării și perfecționării armei nucleare. Situația din lume poate căpăta un asemenea caracter încît ea nu va mai depinde de rațiunea sau voința politicienilor. Aceasta înseamnă să fim conștienți că nivelul actual al echilibrului potențialelor nucleare ale părților aflate în opoziție este peste măsură de ridicat. Deocamdată el asigură fiecăreia un pericol egal. Dar numai deocamdată. Continuarea cursei înarmărilor nucleare va spori în mod inevitabil pericolul egal și îl poate duce la asemenea limite încît chiar și paritatea va înceta să fie un factor de reținere politico-militară. Securitatea cu adevărat egală este garantată în secolul nostru nu de nivelul extrem de înalt, ci de nivelul extrem de mic al echilibrului strategic, din care trebuie excluse complet armele nucleare și alte tipuri de arme de distrugere în masă.

În situația actuală nu există alternativă la colaborarea și conlucrarea între toate statele. S-au creat condiții obiective — subliniez, obiective — în care confruntarea între capitalism și socialism poate trece numai și exclusiv prin formele coexistenței pașnice și colaborării pașnice.

Noi am făcut o serie de pași unilaterali, am instituit moratoriul asupra amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune în Europa, am redus numărul lor, am sistat toate experimentele nucleare. Uniunea Sovietică a depus eforturi susținute urmărind să dea un nou impuls tratativelor de la Geneva, Stockholm, Viena, al căror scop este reducerea cursei înarmărilor, întărirea încrederii între state.

U.R.S.S. și-a asumat angajamentul de a nu folosi prima arma nucleară și il va respecta în modul cel mai strict. Uniunea Sovietică este cel mai convins adversar al războiului nuclear, în orice variantă a sa. Țara noastră se pronunță pentru scoaterea din uz a armei de distrugere în masă, pentru limitarea potențialului militar la un plafon rațional. Dar caracterul și nivelul acestui plafon continuă să fie determinate de pozițiile și acțiunile S.U.A., ale partenerilor lor de blocuri. În aceste condiții, noi repetăm: Uniunea Sovietică nu pretinde o securitate mai mare, dar nu va accepta una mai mică. Noi am declarat, în repetate rînduri, că U.R.S.S. este deschisă pentru control. O verificare atotcuprinzătoare, cea mai strictă, constituie elementul cel mai important al procesului dezarmării. Esența problemei constă în următoarele: dezarmarea este imposibilă fără control, dar și controlul fără dezarmare nu are sens.

Este extrem de necesar, cît nu este tîrziu, să se caute o soluție realistă, care să garanteze netransferarea cursei înarmărilor în Cosmos. Nu se poate admite ca programul „războiul stelelor" să fie folosit ca stimulent pentru continuarea cursei înarmărilor și ca o stavilă în calea dezarmării radicale. Poate ajuta în mod serios la eliminarea acestei piedici un progres palpabil în ce privește reducerea radicală a potențialelor nucleare. De aceea, Uniunea Sovietică este gata să facă un pas real în această direcție, să rezolve problema privind rachetele cu rază medie de acțiune din zona europeană separat — în afara unei legături nemijlocite cu problemele armamentelor strategice și Cosmosului.

Alaltăieri am primit răspunsul președintelui Reagan la declarația noastră din 15 ianuarie. Chiar de pe acum pot să spun că scrisoarea președintelui nu oferă temeiuri pentru a face corecturi la aprecierile privind situația internațională incluse în raport pînă la primirea mesajului. În el se arată că lichidarea armei nucleare constituie un țel spre care trebuie să tindă toate statele nucleare. În scrisoare, președintele este de acord în genere cu unele sau altele din propunerile și intențiile sovietice privind problemele dezarmării și securității. Cu alte cuvinte, în răspuns se exprimă parcă unele considerente și păreri încurajatoare.

Dar aceste considerente pozitive sînt înecate în tot felul de clauze, „interdependențe" și „condiții" care blochează, de fapt, rezolvarea problemelor fundamentale ale dezarmării.

În conformitate cu înțelegerea de la Geneva, urmează o nouă întîlnire cu președintele american. Noi vedem importanța ei în aceea ca ea să dea rezultate practice în cele mai importante direcții ale limitării și reducerii armamentelor. Există cel puțin două probleme în care poate fi realizată o înțelegere: încetarea experimentelor nucleare și lichidarea rachetelor americane și sovietice cu rază medie de acțiune din zona europeană. Și atunci, dacă există dorința de a se căuta o înțelegere, problema datei întîlnirii se va rezolva de la sine: vom accepta orice propunere în această privință. Dar nu are sens să discutăm fără rost. Nu vom rămîne nepăsători dacă dialogul sovieto-american inițiat — care a produs unele speranțe nu lipsite de temei privind posibilitatea unor schimbări în mai bine — va fi folosit pentru continuarea cursei înarmărilor și pregătirii materiale în vederea unui război.

În legătură cu situația din Afganistan, în raport se arată: Noi am dori să readucem în patrie, chiar într-un viitor cît mai apropiat, trupele sovietice care se află în Afganistan la cererea guvernului acestei țări. Au fost puse de acord cu partea afgană și datele retragerii lor pe etape, atunci cînd se va realiza o reglementare politică, care să asigure încetarea reală a amestecului armat din exterior și să garanteze trainic nereluarea acestuia în treburile interne ale Republicii Democratice Afganistan. Interesul nostru vital național este ca U.R.S.S. să aibă permanent relații bune și pașnice cu toate statele învecinate.

P.C.U.S. consideră că Europa este una din direcțiile de bază ale activității sale internaționale. Șansa istorică a Europei, viitorul ei constau în cooperarea pașnică a statelor continentului. Crește importanța Asiei și zonei Pacificului. În această regiune vastă există numeroase noduri încurcate de contradicții, iar în anumite locuri situația politică este instabilă. Aici trebuie căutate fără întîrziere soluții specifice, căi specifice. Aceasta este o problemă cu atît mai urgentă cu cît și în Asia și în alte continente focarele pericolului de război nu se sting. Noi ne pronunțăm pentru activizarea prospectării în colectiv a unor căi de deblocare a situațiilor conflictuale din Orientul Mijlociu, America Centrală, sudul Africii, din toate punctele fierbinți ale planetei.

Crizele și conflictele constituie un sol fertil și pentru terorismul internațional. U.R.S.S. respinge terorismul din principiu și este gata să colaboreze activ cu alte state pentru a-l eradica.

În prezent, soarta păcii și a progresului social este legată mai strîns ca oricînd de dinamismul dezvoltării economice, politice a sistemului mondial al socialismului. Sîntem convinși de capacitatea socialismului de a soluționa cele mai complexe sarcini ale sale. Pentru aceasta este de însemnătate vitală o conlucrare tot mai activă. Esența colaborării politice a țărilor socialiste rămîne conlucrarea partidelor comuniste de guvernămînt. Se înnoiesc înseși formele acestei colaborări. Se creează o verigă nouă, poate esențială — instituția întîlnirilor de lucru multilaterale ale conducătorilor țărilor frățești.

În situația internațională complexă, în baza hotărîrii unanime a participanților săi, o mare însemnătate a avut-o prelungirea valabilității Tratatului de la Varșovia. Acest tratat parcă s-ar fi născut a doua oară, fără el este greu de imaginat în prezent politica mondială în ansamblu. Să ne referim la Consfătuirea de la Sofia a Comitetului Politic Consultativ al tratatului. Ea a devenit un fel de preambul al dialogului de la Geneva.

În economie a fost adoptat Programul complex al progresului tehnico-științific. Esența lui o constituie trecerea țărilor C.A.E.R. la o politică tehnico-științifică coordonată. După părerea noastră, sînt necesare schimbări și în activitatea a însuși statului major al integrării socialiste — Consiliul de Ajutor Economic Reciproc. Iar principalul este ca în transpunerea în viață a programului să existe mai puțin spirit administrativ, tot felul de comitete și comisii, ci să fie acordată o mai mare atenție pîrghiilor economice, inițiativei, spiritului întreprinzător socialist. Merită să privim cu atenție și relațiile reciproce din lumea socialismului în ansamblu. P.C.U.S. se pronunță pentru relații sincere, deschise cu toate partidele comuniste, cu toate statele sistemului mondial al socialismului, pentru schimb tovărășesc de păreri cu ele. Căutăm să vedem în primul rînd ceea ce unește lumea socialistă.

Putem vorbi cu satisfacție despre o anumită îmbunătățire a relațiilor reciproce ale Uniunii Sovietice cu marele vecin — China socialistă. Deosebiri de vederi, indeosebi față de o serie de probleme internaționale, se mențin. Noi însă relevăm și altceva — posibilitatea de a acționa în multe cazuri în comun, de a conlucra pe o bază principială și de egalitate în drepturi, nu în detrimentul unor terțe țări. Meditînd asupra viitorului, se poate spune că rezervele colaborării U.R.S.S. și Chinei sînt uriașe. Ele sînt mari pentru că o asemenea colaborare corespunde intereselor ambelor țări; pentru că socialismul și pacea — lucrul cel mai scump pentru popoarele noastre — sînt indivizibile.

În raport se arată că, în ultimii ani, mișcarea comunistă a trebuit să facă față multor realități, sarcini, probleme noi, că ea a intrat într-o etapă calitativ nouă de dezvoltare. Aceasta necesită priceperea de a reevalua multe, necesită o atitudine îndrăzneață, creatoare față de noile realități pe baza învățăturii nepieritoare a lui Marx, Engels, Lenin.

Uriașa diversitate a mișcării comuniste, a sarcinilor care îi stau în față reprezintă, de asemenea, o realitate. Uneori, aceasta duce la divergențe și disensiuni. P.C.U.S. nu dramatizează faptul că între partidele comuniste nu există întotdeauna, și în toate, o identitate deplină de vederi. Triumful unanimității în toate problemele, fără excepție, nici nu poate exista, după cît se pare.

Considerăm că diversitatea mișcării noastre nu este sinonimă cu dezbinarea. Tot așa cum unitatea nu are nimic comun cu uniformizarea, cu ierarhia, cu imixtiunea unor partide în treburile altora, cu tendința unui anumit partid spre monopol asupra adevărului. Mișcarea comunistă poate și trebuie să fie puternică prin solidaritatea ei de clasă, colaborarea pe bază de egalitate în drepturi a tuturor partidelor frățești în lupta pentru țelurile comune.

În același timp se arată că P.C.U.S. se pronunță pentru solidaritate neabătută cu forțele eliberării naționale și sociale, pentru conlucrarea strînsă cu țările de orientare socialistă, cu partidele revoluționar-democratice, cu mișcarea de nealiniere. Opinia publică sovietică este gata să dezvolte și pe viitor legăturile cu curentele și organizațiile necomuniste, inclusiv religioase, care se pronunță împotriva războiului. Același este punctul de vedere al P.C.U.S. și în ce privește relațiile sale cu social-democrația. Este mai important ca oricînd să găsim calea unei colaborări mai strînse și eficiente cu guvernele, partidele, organizațiile și mișcările obștești care sînt preocupate într-adevăr de soarta păcii pe Pămînt, cu toate popoarele, pentru crearea unui sistem atotcuprinzător al securității internaționale.

În continuare, raportul subliniază că amploarea și noutatea sarcinilor de viitor ridică exigențe excepționale față de caracterul activității politice, ideologice și organizatorice a P.C.U.S., care reunește astăzi peste 19 milioane de comuniști, strîns uniți prin identitatea țelurilor, a voinței și disciplinei.

Etapa actuală — etapa transformării calitative a societății — cere partidului, fiecăreia dintre organizațiile sale noi eforturi, principialitate în aprecierea activității proprii, spirit constructiv și abnegație. Proiectul Programului partidului în noua sa formă de redactare și Proiectul modificărilor la Statutul P.C.U.S. pornesc de la faptul că numai un partid care trăiește prin interesele poporului, un partid care are o perspectivă fundamentată științific, care, prin activitatea sa, justifică convingerea că țelurile stabilite vor fi atinse, poate să soluționeze sarcina mobilizării tuturor factorilor dezvoltării accelerate.

Nu vom putea înainta nici măcar cu un pas dacă nu vom învăța să lucrăm într-un mod nou, dacă nu vom reuși să învingem rutina și conservatorismul sub orice formă de manifestare, dacă vom pierde curajul de a aprecia lucid situația, de a o vedea așa cum este ea.

O premisă dintre cele mai importante a vieții sănătoase a fiecărei organizații de partid este aplicarea fermă a principiului muncii colective. Mai acut decît înainte se resimte acum necesitatea promovării criticii și autocriticii, a intensificării luptei împotriva spiritului de paradă.

Prin această prismă sînt analizate situațiile întîlnite în unele organizații de republici unionale, înfățișîndu-se măsurile luate de C.C. al P.C.U.S. pentru înlăturarea lipsurilor constatate. În acest cadru, se subliniază necesitatea ridicării inițiativei și răspunderii cadrelor, importanța luptei neobosite pentru profilul pur și cinstit al activistului de partid.

Trebuie să îmbunătățim în continuare educația ideologică a comuniștilor, să pretindem cu mai multă insistență respectarea disciplinei de partid și îndeplinirea neabătută a cerințelor statutare.

În ultimul timp, în posturi de răspundere au fost promovați numeroși o

ZIUA NAȚIONALĂ A REPUBLICII DOMINICANE

Excelenței Sale
Domnului SALVADOR JORGE BLANCO
Președintele Republicii Dominicane

SANTO DOMINGO

Cu ocazia Zilei Independenței Republicii Dominicane, îmi este plăcut să vă adresez, în numele poporului român și al meu personal, calde felicitări împreună cu cele mai bune urări de sănătate și fericire personală, iar poporului dominican progres și bunăstare.

NICOLAE CEAUȘESCU
Președintele
Republicii Socialiste România

Poporul dominican sărbătorește astăzi împlinirea a 165 de ani de la proclamarea independenței. Evenimentul petrecut la 27 februarie 1821 a marcat sfîrșitul unei dominații coloniale de peste trei secole, inaugurînd o nouă epocă istorică pentru poporul dominican.

Situată în partea orientală a insulei Haiti din Marea Caraibilor, Republica Dominicană are o suprafață de 48 734 kmp și o populație de peste cinci milioane de locuitori. Datorită situării sale în zona tropicală, ca și particularităților solului, mica republică din Caraibe a devenit o mare producătoare de trestie de zahăr, cultură care domină și astăzi în economia țării, zahărul reprezentînd mai bine de 40 la sută din exporturi. Pe lîngă trestia de zahăr, se mai cultivă cafea, tutun și cacao, produse destinate și ele, în mare parte, exportului. Resurselor agricole li se adaugă cele minerale: zăcăminte de bauxită, cupru, nichel, fier, aur, argint, ca și mici cantități de petrol.

Eforturile desfășurate în ultimii ani pentru dezvoltarea unei economii echilibrate, care să valorifice în interes propriu resursele naționale, au dus la crearea unor ramuri industriale incorporînd tehnologii moderne: siderurgie, petrochimie, industria lemnului, cea textilă și altele. În agricultură au cunoscut extindere culturile cerealiere, indeosebi porumb și orez. Totodată, se acordă o atenție deosebită turismului.

Poporul român urmărește cu interes și simpatie eforturile poporului dominican în direcția accelerării progresului economic și social. În dorința de a dezvolta relațiile de prietenie și colaborare dintre cele două popoare, între Republica Socialistă România și Republica Dominicană au fost stabilite relații diplomatice. Ambele guverne și-au exprimat convingerea că aceasta va contribui la promovarea pe multiple planuri a legăturilor dintre cele două țări și popoare în interesul reciproc, al cauzei păcii, înțelegerii și colaborării internaționale.

Plecarea delegației parlamentare braziliene

Miercuri, delegația parlamentară braziliană, condusă de José Manoel Fontanillas Fragelli, președintele Senatului și al Congresului Național al Republicii Federative a Braziliei, care la invitația Marii Adunări Naționale a efectuat o vizită în țara noastră, a părăsit Capitala.

La plecare, oaspeții au fost salutați de Nicolae Giosan, președintele Marii Adunări Naționale, de deputați.

A fost prezent Carlos dos Santos Veras, ambasadorul Braziliei la București.

★

Într-o declarație făcută înainte de plecare, José Manoel Fontanillas Fragelli, conducătorul delegației, a subliniat rolul hotărîtor al dialogului la nivel înalt în dezvoltarea pe multiple planuri a relațiilor de prietenie și colaborare româno-braziliene. În acest context, au fost evocate rezultatele vizitei efectuate de președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în Brazilia, în 1975, vizită care s-a înscris ca un moment de cea mai mare însemnătate în cronica raporturilor dintre cele două țări și popoare.

Oaspetele a relevat, totodată, importanța întîlnirilor și convorbirilor bilaterale pentru mai buna cunoaștere a preocupărilor popoarelor celor două țări, în dezvoltarea, în continuare, a relațiilor de fructuoasă conlucrare dintre România și Brazilia.

La rîndul său, senatorul Marcondes Gadelha a arătat că afinitățile de limbă și cultură, preocupările comune privind dezvoltarea accelerată a economiilor naționale sînt factori care apropie cele două popoare și favorizează dezvoltarea colaborării dintre cele două țări. El a evidențiat, de asemenea, largile posibilități existente pentru extinderea și diversificarea conlucrării româno-braziliene în construcția de mașini, agricultură, în cercetarea științifică și tehnologică, în domeniul culturii și în alte sfere de activitate.

(Agerpres)

Cu prilejul celei de-a 30-a aniversări a creării Armatei Populare Naționale a R. D. Germane

Ministrul apărării naționale al Republicii Socialiste România, generalcolonel Vasile Milea, a adresat ministrului apărării naționale al R.D. Germane, general de armată Heinz Kessler, o telegramă de felicitare cu ocazia celei de-a 30-a aniversări a creării Armatei Populare Naționale a Republicii Democrate Germane.

★

Miercuri după-amiază, la Casa Centrală a Armatei a avut loc o adunare festivă consacrată celei de-a 30-a aniversări a creării Armatei Populare Naționale a R.D. Germane, la care au participat generali și ofițeri din garnizoana București.

Adunarea a fost deschisă de general-locotenent Victor Stănculescu, prim-adjunct al ministrului apărării naționale.

Despre semnificația evenimentului aniversat a vorbit colonelul Karl Heinz Friedewald, atașat militar, aero și naval al R.D. Germane la București.

Au fost prezenți Herbert Plaschke, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Republicii Democrate Germane în Republica Socialistă România, membri ai ambasadei.

În încheiere, participanții au vizionat fotoexpoziția „Aspecte din viața și activitatea militarilor Armatei Populare Naționale a R.D. Germane" și filme puse la dispoziție de Ambasada R.D.G.

tv

20,00 Telejurnal
20,20 Actualitatea în economie
20,30 Tinerețea noastră — tinerețea Epocii Ceaușescu. Emisiune-concurs realizată în colaborare cu Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist, Consiliul Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști din România și Consiliul Național al Organizației Pionierilor (color). Participă reprezentativele județelor Botoșani, Dîmbovița, Ialomița, Sibiu, Timiș
21,50 Telejurnal
22,00 Închiderea programului

vremea

Institutul de meteorologie și hidrologie comunică timpul probabil pentru intervalul 27 februarie, ora 20 — 2 martie, ora 20. În țară: Vreme rece, geroasă în primele nopți în cea mai mare parte a țării. Cerul va fi variabil, cu înnorări mai accentuate spre sfîrșitul intervalului în regiunile vestice, unde, local, va ninge. În restul teritoriului, ninsorile vor fi izolate. Vîntul va sufla slab pînă la moderat. Temperatura aerului va crește ușor spre sfîrșitul intervalului în sud-vest și în zonele deluroase. Minimele vor fi cuprinse între minus 20 și minus 10 grade, local mai coborîte în primele nopți, dar ușor mai ridicate în sud-vest în ultima noapte, iar maximele vor oscila între minus 10 și zero grade, mai ridicate la sfîrșit. Local, ceață asociată cu depunere de chiciură. **În București:** Vremea va fi rece, geroasă noaptea la începutul intervalului. Cer variabil, favorabil ninsorii slabe. Vîntul va sufla slab pînă la moderat. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 14 și minus 8 grade, mai ridicate la sfîrșit, iar maximele, între minus 5 grade și minus un grad. Dimineața, ceață cu chiciură.

INFORMAȚII SPORTIVE

HANDBAL. În prima zi a campionatului mondial masculin de handbal, care se desfășoară în diferite orașe elvețiene, s-au înregistrat următoarele rezultate: grupa A: R. D. Germană — Cuba 28—24 (15—11); Iugoslavia — U.R.S.S. 26—22 (13—11); grupa B: Elveția — Spania 15—15 (4—8); R. F. Germania — Polonia 21—20 (8—8); grupa D: Suedia — Algeria 24—16 (11—8); Ungaria — Danemarca 25—21 (15—9). După cum se știe, în grupa C, România — Cehoslovacia 23—18 (8—9), Coreea de Sud — Islanda 29—21 (13—9).

● Miercuri seara, în ziua a doua a Campionatului mondial masculin de handbal, în localitatea elvețiană Chaux-de-Fonds, echipa României a întrecut cu scorul de 22—21 (15—9) formația Coreei de Sud. Într-un alt meci contînd pentru grupa C preliminară, Islanda a dispus cu scorul de 19—18 (10—8) de selecționata Cehoslovaciei. La Saint Gallen, în grupa B, Elveția a cîștigat în fața Poloniei, cu 18—17 (10—11). Astăzi, echipa României are zi liberă, urmînd să întîlnească vineri, la Berna, reprezentativa Islandei.

FOTBAL. Ieri, la Brașov, în ultimul meci al optimilor de finală ale „Cupei României", Steaua — Rapid 4—?

SCRIMĂ. Proba feminină de floretă pe echipe din cadrul competiției internaționale de scrimă pentru juniori „Turneul Prietenia", ce se desfășoară la Varna, a fost cîștigată de selecționata României, urmată în clasamentul final de formațiile R. D. Germane, Ungariei și U.R.S.S. În proba de spadă, pe primul loc s-a situat echipa U.R.S.S., urmată de Cuba, Polonia și R. D. Germană.

ȘAH. Turneul candidatelor la titlul mondial feminin de șah, desfășurat în orașul suedez Malmoe, s-a încheiat cu victoria marii maestre sovietice Elena Ahmilovskaia, care a totalizat 9,5 puncte din 13 posibile. În urma acestui succes, Elena Ahmilovskaia și-a cucerit dreptul de a disputa meciul pentru titlul mondial cu actuala campioană a lumii, Maia Ciburdanidze (U.R.S.S.).

BASCHET. La Badalona, în meciul retur pentru semifinalele „Cupei cupelor" la baschet masculin, echipa locală Juventud a întrecut cu scorul de 114—107 (după prelungiri) formația italiană Scavolini Pesaro. Învingători cu 109—100 în primul joc, baschetbaliștii italieni s-au calificat în finala competiției.

ATLETISM. În cadrul concursului de atletism de la Santiago de Cuba, sprinterul cubanez Felix Stivens a stabilit cea mai bună performanță mondială a sezonului în proba de 400 m plat: 44"77/100.

VOLEI. Miercuri, la Craiova, în derbyul etapei a 25-a a campionatului republican feminin de volei, formația locală Universitatea C.F.R. a întrecut cu scorul de 3—1 (12—15, 15—1, 15—6, 15—9) pe Dinamo București. În clasament conduce Universitatea C.F.R. Craiova, cu 43 puncte, urmată de C.S.U. Galați — 40 puncte și Dinamo București — 38 puncte (un meci mai puțin disputat).

Scînteia VIAȚA INTERNAȚIONALĂ Scînteia

Schimb de mesaje între președintele României și președintele Consiliului Militar al Sudanului

KHARTUM 26 (Agerpres). — Din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, au fost transmise un mesaj de prietenie și cele mai bune urări de sănătate, fericire personală și succes deplin în activitate președintelui Consiliului Militar al Republicii Sudan, Abdul Rahman Mohamed Hassan Swar Al-Dahab, urări de pace, progres și prosperitate pentru poporul sudanez prieten.

Președintele Consiliului Militar a exprimat vii mulțumiri pentru mesajul primit și, la rîndul său, a rugat să se transmită președintelui Nicolae Ceaușescu cele mai calde urări de sănătate, fericire și viață îndelungată, recunoștința sa pentru sprijinul constant acordat poporului sudanez în dezvoltarea economiei țării și pentru realizarea obiectivelor sale de pace și prosperitate.

Subliniind relațiile tradiționale de prietenie și colaborare dintre poporul sudanez și poporul român, președintele Swar Al-Dahab a apreciat în mod deosebit importanța vizitelor efectuate de președintele Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în Sudan.

Schimbul de mesaje a avut loc cu ocazia primirii la Khartum a tovarășului Ioan Totu, viceprim-ministru al guvernului, președintele părții române în Comisia mixtă guvernamentală de cooperare economică și tehnică, de către președintele Consiliului Militar al Republicii Sudan. În timpul convorbirii au fost abordate principalele aspecte ale dezvoltării colaborării economice și tehnice dintre România și Sudan.

★

La Khartum au început lucrările celei de-a X-a sesiuni a Comisiei mixte guvernamentale româno-sudaneze de cooperare economică și tehnică. Delegația română este condusă de tovarășul Ioan Totu, viceprim-ministru al guvernului, iar delegația sudaneză de Samuel Aru Bol, viceprim-ministru al guvernului.

Sesiunea Congresului General Popular din Jamahiria Arabă Libiană Populară Socialistă

TRIPOLI 26 (Agerpres). — La Benghazi continuă lucrările celei de-a XII-a sesiuni a Congresului General Popular din Jamahiria Arabă Libiană Populară Socialistă.

În numele Partidului Comunist Român și al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a fost adresat un cald salut prietenesc participanților la lucrările celei de-a XII-a sesiuni a Congresului General Popular din Jamahiria Arabă Libiană Populară Socialistă, de către tovarășul Constantin Radu, secretar al C.C. al P.C.R., reprezentantul P.C.R. la congres.

SALUTUL TRANSMIS DE REPREZENTANTUL P. C. R.

Scoțînd în evidență cu satisfacție bunele raporturi de colaborare statornicite între Republica Socialistă România și Jamahiria Arabă Libiană Populară Socialistă în spiritul egalității, independenței și avantajului reciproc, vorbitorul a arătat că aceste raporturi au la bază înțelegerile convenite în cursul numeroaselor întîlniri dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și colonelul Moammer El Geddafi, conducătorul Marii Revoluții de la 1 Septembrie a Jamahiriei Arabe Libiene Populare Socialiste, și răspund intereselor mutuale de promovare a cunoașterii și înțelegerii între cele două popoare.

Noi, în România — a continuat vorbitorul — cunoaștem și apreciem eforturile poporului Jamahiriei Arabe Libiene Populare Socialiste îndreptate spre consolidarea independenței naționale, accelerarea dezvoltării economice, promovarea progresului și prosperității țării și înfăptuirea dreptății și egalității sociale. La rîndul lor, oamenii muncii români sînt puternic mobilizați de istoricele hotărîri ale Congresului al XIII-lea al P.C.R. pentru înfăptuirea programelor de dezvoltare economico-socială și înaintarea fermă spre culmile înalte ale societății socialiste.

Vorbitorul a relevat că România și Libia se pronunță ferm ca toate popoarele să acționeze pentru reluarea și consolidarea politicii de destindere, pentru a asigura dezvoltarea lor independentă, la adăpost de orice amestec și presiuni din exterior, precum și pentru promovarea unei păci durabile în lume. Considerînd că problema vitală a epocii noastre o constituie apărarea păcii și înfăptuirea dezarmării, România acționează cu consecvență pentru înlăturarea pericolului de război.

Partidul și statul nostru — a continuat vorbitorul — acționează cu consecvență pentru reglementarea pe cale politică a tuturor problemelor litigioase și a situațiilor de conflict din diferite părți ale globului, pentru eliminarea forței și a amenințării cu utilizarea ei în raporturile dintre state, pentru apărarea libertății popoarelor și făurirea de sine stătătoare a destinelor lor, în conformitate cu opțiunile proprii. Noi condamnăm energic manifestările de forță pe arena mondială, practicile periculoase care șfîrbesc suveranitatea națională a statelor și contravin normelor elementare ale dreptului internațional, considerînd că ele au consecințe profund negative asupra situației din diferite zone și din întreaga lume.

România se pronunță, totodată, pentru inițierea de acțiuni hotărîte în direcția lichidării subdezvoltării și înfăptuirii noii ordini economice internaționale, pe o bază echitabilă și democratică, apreciind că aceasta reprezintă singura cale de depășire a crizei din economia mondială și de promovare a progresului accelerat al țărilor în curs de dezvoltare. Avem convingerea formă că, acționînd unite, forțele politice realiste, popoarele lumii au capacitatea de a determina triumful rațiunii, realizarea dezarmării.

Afirmarea unor relații noi, democratice în viața internațională — a spus vorbitorul — este intrinsec legată de așezarea la baza lor a principiilor deplinei egalități în drepturi, a respectului independenței, suveranității naționale și a integrității teritoriale a fiecărui stat.

În încheiere, urînd succes lucrărilor congresului, vorbitorul a exprimat încrederea că raporturile dintre popoarele și țările noastre, dintre Partidul Comunist Român și Congresul General Popular se vor dezvolta în continuare în interesul comun și al cauzei independenței și progresului, al securității, păcii și dezarmării, al colaborării și înțelegerii internaționale.

Reuniune ministerială a C. E. E.

HAGA 26 (Agerpres). — Miniștrii afacerilor externe ai țărilor Pieței comune, reuniți la Haga pentru a analiza ultimele evoluții politice pe arena internațională, au adoptat o declarație în care, după ce își exprimă grava preocupare cu privire la escaladarea conflictului între Iran și Irak, afirmă că sînt gata să sprijine eforturile O.N.U. și alte inițiative care au drept scop soluționarea pașnică a conflictului.

Miniștrii de externe au cerut, într-o altă declarație, autorităților de la Pretoria să promoveze fără întîrziere dialogul cu adevărații reprezentanți ai sud-africanilor excluși de la structurile de guvernare.

Obiective ale politicii noii conduceri din Filipine

prezentate de președintele Corazon Aquino

MANILA 26 (Agerpres). — În prima sa conferință de presă, desfășurată miercuri, noul președinte al Filipinelor, Corazon Aquino, a anunțat deținătorii principalelor portofolii din guvernul țării. Vicepreședintele Republicii, Salvador Laurel, desemnat prim-ministru, preia și portofoliul afacerilor externe. Din cabinet mai fac parte — relatează agenția Reuter — Juan Ponce Enrile (apărare), Neptbali Gonzalez (justiție), Jaime Ongpin (finanțe). Fidel Ramos este șef al Statului Major al forțelor armate și a fost înaintat la gradul de general.

Lansînd un apel la reconciliere națională, șeful statului a anunțat, totodată, că va propune Noii Armate a Poporului (N.A.P.) încetarea focului. Corazon Aquino — transmite agenția France Presse — a declarat că unul dintre primele obiective urmărite de guvern va fi îmbunătățirea situației săracilor, a șomerilor.

Cu același prilej, adaugă A.F.P., președintele a arătat că va respecta angajamentele asumate de Filipine în cadrul acordului cu S.U.A. privind statutul bazelor americane din Filipine pînă în anul 1991 (dată la care acesta expiră), menționînd că opțiunile sale pe acest plan rămîn deschise.

Răspunzînd la întrebările ziaristilor, C. Aquino și membrii noului guvern au anunțat anularea alegerilor pentru organele locale ale puterii, proiectate pentru luna mai — adaugă agenția T.A.S.S. Ei au confirmat hotărîrea privind convocarea sesiunii Adunării Naționale (parlamentul), în cadrul căreia va fi anulată proclamarea de către organul legislativ suprem al țării a lui Ferdinand Marcos ca președinte al Filipinelor.

★

Noul președinte al Republicii Filipine, Corazon Aquino, s-a născut la 23 ianuarie 1933, la Manila. A urmat studiile în țară și S.U.A., obținînd o diplomă în matematică și limba franceză. A intrat în viața politică după asasinarea, la 21 august 1983, a soțului ei, Benigno Aquino, lider al opoziției filipineze.

MOSCOVA

Lucrările celui de-al XXVII-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice

MOSCOVA 26 (Agerpres). — M. Coruț și M. Chebeleu transmit: În cea de-a doua zi a Congresului al XXVII-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, miercuri au început dezbaterile asupra raportului politic al C.C. al P.C.U.S., prezentat forumului comuniștilor sovietici de către tovarășul Mihail Gorbaciov, secretar general al C.C. al P.C.U.S.

La lucrări participă delegația Partidului Comunist Român, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România.

La tribuna congresului au urcat pe rînd muncitori și țărani, activiști de partid, oameni de știință și cultură, conducători ai diferitelor sectoare ale economiei naționale sovietice.

Vorbitorii au dat o înaltă apreciere raportului politic al C.C. al P.C.U.S., analizei cuprinse în acest document asupra evoluției, stadiului actual și perspectivelor de dezvoltare a societății sovietice, relevînd însemnătatea deosebită a noii linii strategice ce urmează să fie adoptată de congres în vederea accelerării progresului economic și social al țării. Această nouă orientare a conducerii partidului — s-a subliniat în luările de cuvînt — se bucură de sprijinul și aprobarea comuniștilor, a tuturor oamenilor muncii sovietici.

Vorbitorii au examinat probleme de cea mai mare importanță aflate în fața partidului, propunînd căi de rezolvare a acestora.

Congresului i-au fost adresate mesaje de salut din partea conducătorilor unor delegații de partid de peste hotare prezente la forumul comuniștilor sovietici.

Lucrările congresului continuă.

Povara datoriei externe frînează progresul țărilor în curs de dezvoltare

CARACAS 26 (Agerpres). — Secretarul general al Organizației Statelor Americane (O.S.A.), Joao Baena Soares, a subliniat că problema datoriei externe trebuie rezolvată prin dialog, pe baza unor soluții politice. Într-o declarație făcută cu ocazia vizitei efectuate la sediul Secretariatului permanent al Sistemului Economic Latino-American, din Caracas, el a arătat că nu este drept ca țările debitoare să-și ajustеze programele de dezvoltare și bunăstare socială pentru a onora angajamentele cu băncile externe. Datoria externă nu mai este o problemă doar financiară, ci și politică, ce trebuie abordată sub acest aspect, a apreciat secretarul general al O.S.A., adăugînd că o soluționare a ei poate fi realizată numai în condițiile creșterii economice a statelor datornice.

BANGKOK 26 (Agerpres). — Datoria externă a Thailandei crește anual cu 10 la sută, iar pentru achitarea acesteia, în 1985 au fost alocate 27,7 la sută din încasările din export ale țării, informează Institutul de cercetări economice din această țară. Comunicatul apreciază că în cursul acestui an procentul va crește cu 28,8 la sută, ceea ce va determina guvernul să adopte măsuri de strictă austeritate. Alături de povara datoriei externe, sau tocmai din această cauză, economia thailandeză înregistrează un ritm scăzut de dezvoltare. În 1986, relevă comunicatul, ritmul de creștere a produsului național brut va fi de numai 3,2 la sută, adică de două ori mai mic față de anii precedenți.

Manifestații în sprijinul adoptării unor măsuri de redresare națională în Haiti

PORT-AU-PRINCE 26 (Agerpres). — Situația din Haiti continuă să rămînă tensionată, în capitală — Port-au-Prince — avînd loc manifestații în sprijinul luării unor măsuri urgente care să ducă la înlăturarea urmărilor nefaste ale fostului regim, relatează agențiile France Presse și Associated Press.

Cea mai amplă manifestație s-a desfășurat pe aeroportul din capitală în semn de protest față de decizia guvernului de a permite unor foști conducători ai poliției secrete duvalieriste să părăsească țara înainte de a fi judecați pentru faptele lor, precizează sursele citate.

Opoziție față de sprijinirea grupărilor antisandiniste

SAN JOSE 26 (Agerpres). — În cursul unei declarații făcute după o întrevedere avută cu trimisul special al S.U.A. în America Centrală, Harry Schlaudeman, președintele ales al Republicii Costa Rica, Oscar Arias Sanchez, a arătat că negocierile diplomatice constituie opțiunea pentru soluționarea pașnică a problemelor din regiunea centro-americană — transmite agenția cubaneză Prensa Latina. El a relevat, totodată, opoziția sa față de o eventuală aprobare de noi fonduri destinate grupărilor contrarevoluționare antisandiniste, solicitate Congresului S.U.A. de șeful executivului american.

Conflictul irano-irakian

TEHERAN 26 (Agerpres). — Agenția I.R.N.A. citată de agențiile Reuter și Associated Press relevă că în nordul Irakului forțele iraniene au ocupat un teritoriu de 200 kilometri pătrați, în urma ofensivei lansate în urmă cu două zile. Potrivit agenției, forțele iraniene se află la aproximativ 25 km de orașul Sulaymanieh.

Pe frontul de sud — menționează agenția I.R.N.A. — forțele iraniene au întreprins, noaptea trecută, un atac asupra pozițiilor irakiene în zona Faw, distrugînd două batalioane de infanterie și o companie de tancuri.

BAGDAD 26 (Agerpres). — Un comunicat militar difuzat la Bagdad, citat de agenția Reuter, informează că pe frontul din sudul Irakului se produc schimbări de amploare în favoarea trupelor irakiene. La postul de radio Bagdad, comandantul forțelor aeriene, mareșalul Hamid Shaaban, a afirmat că forțele irakiene au incercuit trupele iraniene la Faw. Comandantul forțelor navale, amiralul Mohammed Abdullah, a menționat la o conferință de presă că toate comunicațiile forțelor iraniene cu trupele lor din Faw au fost întrerupte pe mare.

Cerere adresată Congresului S.U.A.

WASHINGTON 26 (Agerpres). — În pofida opoziției manifestate de cercuri largi ale opiniei publice și numeroși congresmeni față de implicarea crescîndă a guvernului de la Washington în ajutorarea organizațiilor care luptă împotriva autorităților de la Managua, președintele Ronald Reagan a cerut oficial Congresului să aprobe suma de 100 milioane dolari cu titlul de ajutor militar și de altă natură destinat acestora, informează agenția Associated Press. Din acest total, 70 milioane dolari ar urma să reprezinte ajutor militar direct acordat de Pentagon, C.I.A. sau alte organisme federale stabilite de președinte.

AGENȚIILE DE PRESĂ TRANSMIT:

TRIBUNALUL CONSTITUȚIONAL AL PORTUGALIEI l-a declarat oficial, miercuri, pe Mario Soares drept cîștigător al alegerilor prezidențiale de la 16 februarie. Potrivit rezultatelor oficiale definitive ale alegerilor, Mario Soares a obținut 50,71 la sută din voturile exprimate, față de 46,37 la sută cît a revenit candidatului dreptei, Diogo Freitas do Amaral. Mario Soares va depune jurămîntul în calitate de președinte al Republicii Portugheze pentru un mandat de cinci ani, în cadrul unei ceremonii ce se va desfășura în parlament, la 9 martie.

ORGANIZAȚIE. Patru state africane producătoare de petrol membre ale O.P.E.C. — Algeria, Nigeria, Jamahiria Arabă Liblana și Gabon — au format o organizație proprie numită Asociația africană de hidrocarburi (A.H.A.). Într-o declarație citată de agenția Reuter, cele patru state au subliniat că nu intenționează să intre în conflict cu nici o organizație căreia ele aparțin.

CONVOCARE. La Cotonou a avut loc plenara extraordinară a C.C. al Partidului Revoluției Populare a Beninului, care a hotărît convocarea, pentru luna viitoare, a alegerilor în consiliile revoluționare, organe locale ale puterii la nivel teritorial. În încheierea plenarei a luat cuvîntul Mathieu Kerekou, președintele C.C. al P.R.P.B., președintele țării.

SENTINȚĂ. Un tribunal militar nigerian a condamnat la moarte 13 foști ofițeri implicați în complotul din decembrie anul trecut împotriva șefului statului, Ibrahim Babaginda.

DECES. Miercuri a încetat din viață, la Atena, în vîrstă de 73 de ani, Amalia Fleming. Doctor în medicină, Amalia Fleming devenise primul președinte al Asociației femeilor de știință din Grecia, membră a Comitetului de cooperare între statele balcanice. Ea a militat de asemenea, activ în mișcarea de rezistență în timpul ocupației naziste a țării sale. Membră a C.C. al P.A.S.O.K., Amalia Fleming a reprezentat, din 1977, acest partid în parlament.

DIN ACTUALITATEA POLITICĂ

Spania în fața unei importante opțiuni

Dacă de mai multă vreme problema rămînerii Spaniei în Pactul Nord-Atlantic sau ieșirii din el a dominat scena politică a acestei țări, se poate spune că acum, în preajma referendumului de la 12 martie, infruntările pe această temă au o pondere covîrșitoare în ansamblul preocupărilor naționale, așa cum a ilustrat-o elocvent și uriașa manifestație populară anti-N.A.T.O. de la Madrid.

Oficial, campania în vederea referendumului a fost inaugurată la 25 februarie, dar de fapt ea se desfășoară, sub o formă sau alta, de mai multe săptămîni, dacă nu chiar de luni. Dimensiunile și ascuțimea campaniei sînt explicabile: se pregătește o opțiune politică din cele mai importante pentru viitorul țării.

Se știe că Spania a aderat la N.A.T.O. în mai 1982, în virtutea unei decizii guvernamentale, ratificată de parlament. Dar în alegerile legislative din luna decembrie a aceluiași an, Partidul Socialist Muncitoresc Spaniol — care în cursul campaniei se pronunțase împotriva apartenenței țării la N.A.T.O., promițînd organizarea unui referendum în acest scop — a ieșit învingător (după unii observatori, victoria s-ar fi datorat tocmai acestei poziții) și, drept urmare, cabinetul prezidat de Felipe Gonzalez a hotărît să „înghețe" integrarea țării în structura militară a pactului.

Pe parcursul celor peste trei ani de guvernare a P.S.M.S., sentimentele antiatlantiste ale spaniolilor s-au manifestat cu tot mai multă vigoare în presă, în conferințe și simpozioane, în dezbateri parlamentare, în constituirea de numeroase organizații pacifiste, dar mai cu seamă sub forma mitingurilor și demonstrațiilor desfășurate în capitală și în mai toate centrele urbane însemnate din provinciile țării. Cercuri largi ale opiniei publice consideră — așa cum s-a subliniat cu prilejul amintitelor manifestări — că tendințele de lărgire și perpetuare a blocurilor militare, de menținere a bazelor militare pe teritoriile altor țări contravin intereselor poporului spaniol, ca și ale popoarelor europene în ansamblu, contrastează puternic cu voința participanților la ampla mișcare împotriva apartenenței țării la N.A.T.O. și pentru desființarea bazelor militare americane de pe teritoriul național, ca parte integrantă a acțiunilor ce se desfășoară la scara întregului continent european contra înarmărilor, pentru dezarmare și pace. Este rezultatul firesc al conștientizării maselor populare, care înțeleg tot mai limpede că, în condițiile actualei încordări internaționale, agravate de amplasarea noilor rachete nucleare în Europa, trecerea la măsuri concrete și eficiente de destindere și dezarmare a devenit un imperativ de importanță vitală pentru continentul nostru și pentru întreaga lume.

Desigur că amploarea mișcărilor spaniole împotriva N.A.T.O. a neliniștit — și continuă să neliniștească — unele cercuri occidentale, atît din rațiuni de principiu, cît și datorită rolului hărăzit Spaniei în schemele strategice ale organizației nord-atlantice. Că așa stau lucrurile s-a văzut cu diverse prilejuri, inclusiv discuțiile care au precedat aderarea Spaniei la Piața comună. În forme aluzive sau directe, cercurile interesate au arătat atunci că înțeleg să nu piardă ocazia, ci s-o folosească drept mijloc de presiune, încercînd să obțină garanții pentru o mai strînsă integrare a Spaniei în N.A.T.O. drept „preț" la aderarea acestei țări la Piața comună. Paralel, s-a sugerat că și eventuala soluționare a problemei Gibraltarului ar fi facilitată de rămînerea Spaniei în N.A.T.O.

În privința organizării referendumului, guvernul, după cîteva tergiversări, s-a decis în cele din urmă să fixeze o dată, dar termenii problemei în optica autorităților au suferit modificări, în legătură cu care, la sfîrșitul anului trecut, agenția France Presse scria: „În trei ani, premierul Gonzalez a devenit un ferm partizan al menținerii Spaniei în Alianța atlantică — fără o integrare completă în structura militară — dar nu a reușit încă să convingă opinia publică, rămasă, în ansamblul ei, antiatlantistă".

Ostilitatea spaniolilor față de pactul nord-atlantic a fost recunoscută de însuși premierul Gonzalez, care, pentru a tempera o asemenea stare de spirit, și-a făcut cunoscută intenția de a cere o reducere a personalului de la cele patru baze americane din Spania — instalate acum 33 de ani și ale căror efective se ridică la 12 500 de militari — fără a exclude posibilitatea unei decizii unilaterale a Spaniei, în cazul cînd negocierile în curs între cele două părți nu se vor solda cu un acord corespunzător.

De menționat că guvernul s-a angajat și el direct în campania în vederea referendumului, deocamdată prin intermediul a patru miniștri (inclusiv cel de externe), care au vorbit la intruniri despre „consecințele dezastruoase" pe care le-ar avea ieșirea țării din N.A.T.O. Concomitent, ministrul apărării declara într-un interviu la televiziune că Spania va fi nevoită să-și schimbe planul strategic de apărare în cazul în care referendumul se va solda cu un răspuns negativ.

Eforturile de a-i descuraja pe adversarii aderării nu par să aibă pînă acum efectul scontat. Dimpotrivă, mișcarea anti-N.A.T.O. se arată mai viguroasă ca oricînd. Duminica trecută Madridul a văzut cea mai mare manifestație din ultima jumătate de secol. După cifre furnizate de unele agenții de presă, aproximativ 750 000 de persoane au parcurs străzile capitalei, arborînd și scandînd lozinci în favoarea ieșirii țării din N.A.T.O. În același timp, în coloanele presei spaniole, cunoscuți fruntași politici din opoziție, ca și personalități culturale, repetă insistent că, rămînînd în N.A.T.O., Spania își asumă mari riscuri, putînd deveni, în pofida voinței sale, nu numai bază de atac, ci și țintă a unei eventuale riposte. După cum ar putea fi victima unui eventual accident: în memoria spaniolilor stăruie „cazul Palomares", cînd, în urma unei ciocniri între două bombardiere strategice americane, patru bombe atomice au căzut pe pămîntul țării, din fericire fără să explodeze.

La apropiata consultare populară, considerată o adevărată „premieră" în istoria tratatelor diplomatice și a alianțelor militare, spaniolii sînt chemați să se pronunțe asupra menținerii țării lor în alianța atlantică „în condițiile prezentate de guvern", adică fără integrarea în structurile militare (situație similară cu cea a Franței), fără prezența armelor nucleare pe teritoriul spaniol și cu continuarea, în paralel, a negocierilor privind reducerea numărului de militari de la bazele americane.

La această oră, se află în toi inevitabilul joc al sondajelor de opinie. Chiar dacă nu pot oferi certitudini, sondajele — cel puțin unele din mulțimea celor publicate — pot da o idee despre „pulsul" electoratului. Astfel, în majoritatea cazurilor, aceste sondaje indică un procent mai mare de voturi contra rămînerii Spaniei în N.A.T.O. Ultimul dintre ele, publicat duminică de cotidianul „El Pais", indică 34 la sută din voturi pentru ieșirea țării din N.A.T.O. și numai 25 la sută în favoarea rămînerii. De remarcat că, față de sondaje publicate doar cu o zi înainte, numărul voturilor anti-N.A.T.O. crește cu 3 procente.

O curiozitate motivată de un interes politic distinct: opoziția conservatoare, deși favorabilă rămînerii în N.A.T.O. (și încă în formă „integrală") s-a pronunțat pentru „abținere, „de teama ca referendumul să nu se transforme într-un plebiscit în favoarea premierului Gonzalez, cu șapte luni înaintea alegerilor generale" — notează agenția France Presse.

Felipe Gonzalez declara nu demult că guvernul nu va putea menține Spania în alianța atlantică dacă majoritatea poporului spaniol este împotriva acestui lucru. Pe baza declarațiilor oficiale, observatorii apreciază că, în cazul unui „NU" la referendum, parlamentul ar urma să fie dizolvat și convocarea de alegeri generale anticipate ar deveni iminentă.

Dincolo de aspectele el concrete, campania în vederea referendumului ilustrează cu deosebire îngrijorarea unor largi păturii ale populației față de riscurile la care este expusă țara ca membră a unui bloc militar. Convingerea că nu trebuie cruțat nici un efort pentru a opri cursul spre tensiune și confruntare mobilizează în Spania, ca și în restul continentului, categorii sociale tot mai largi, care, prin acțiunile lor energice, mențin această problemă ca subiect de atenție prioritară.

Vasile OROS

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Cod 71 341, București Piața Scînteii nr. 1. Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64—66. Tiparul: Combinatul poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360